

DE STER

December 1981
81ste jaargang
Nummer 12

GM
M2055
S838DL
v.81
1981

DE STER

Uitgave van De Kerk
van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen

December 1981
81ste jaargang
Nummer 12

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Le Grand Richards, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell.

Adviseurs: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Charles Didier, George P. Lee, F. Enzio Busche.

Redactie kerkelijke tijdschriften: Larry Hiller, hoofdredacteur; Carol Moses, redactrice; Heidi Holfeltz, redactrice; Roger Gylling, redacteur.

Redactie De Ster: Henri J. A. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Parkstraat 38, 3581 PL Utrecht.

Inhoudsopgave

Jezus van Nazaret, <i>president Spencer W. Kimball</i>	1
Ter ere van de Heiland, <i>Joy Saunders Lundberg</i>	9
Bidden - probeer het opnieuw, <i>bisschop H. Burke Peterson</i>	10
De liefde van een oudere broer, <i>D. Brent Collette</i>	16
Een waarschuwing in de nacht, <i>Isabelle Hanson</i>	21
Vraag en antwoord, <i>Dale F. Pearson/Sharon en Wayne Dequer</i>	22
Barbara Smith: een oproep om te dienen, een tijd van vreugde, <i>JoAnn Jolley</i>	27
De Zustershulpvereniging laat me zingen, <i>Patricia W. Higbee</i>	33
Aron, <i>Victor L. Ludlow</i>	36
Het kerstcadeau, <i>Layne H. Dearden</i>	44
Avonturen van een jonge Britse zeeman (Deel II), <i>William G. Hartley</i>	48

Kinderster

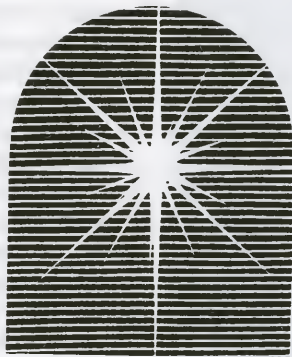
Een profeet denkt terug aan kerst	1
Mierikswortel met kerst, <i>Ted Sheil</i>	3
Antonio's kaars, <i>Virginia G. Jones</i>	7

Jaarabonnement:

Fl. 21,60 storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
Bf. 330 storten op Citibank Antwerpen, rekeningnummer 570-0157-600-33,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10.00.

© 1981 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

JEZUS VAN NAZARET

President Spencer W. Kimball

In deze tijd van het jaar vieren wij de geboorte van de Heer Jezus Christus. Een paar jaar geleden waren zuster Kimball en ik samen met ouderling en zuster Howard W. Hunter in het Heilige Land en op kerstavond begaven we ons onder de duizenden godsdienstige en nieuwsgierige mensen die vanuit de gehele wereld samengekomen waren. Wij bukten ons om door de kleine opening de Kerk van de Geboorte te betreden en voetje voor voetje kwamen we uiteindelijk in de crypt waar, volgens sommige kerken, de kribbe stond en de geboorte van de Heiland plaatsvond. Terwijl we naar de verzonken metalen ster in de betonnen vloer keken, leek deze te verdwijnen en zagen wij als het

ware een ruwe kribbe in een grot met ernaast een liefvallige jonge vrouw met een mooi gezicht en een zachte geest, die waakte over een kindje dat net als alle Hebreeuwse baby's in doeken gewikkeld was. Hij was waarschijnlijk al gewassen en met zout ingewreven en op een vierkante doek gelegd, waarbij het hoofdje op één van de punten lag en de kleine voetjes op de tegenoverliggende punt. De doek was over het buikje en de voetjes gevouwen, waarna de windsels rond het kostbare bundeltje geknoopt waren. Zijn armpjes zouden langs zijn lijfje gebonden zijn, maar af en toe zou hij losgemaakt worden en met olijfolie ingewreven, en misschien gepoederd met fijngestampte mirreblaadjes. Als hij nog

steeds ingebakerd was, kon hij gemakkelijk meereizen naar Egypte en zelfs op zijn moeders rug gebonden.

Wat zijn we dankbaar voor de geboorte van de baby Jezus, maar leggen we meer de nadruk op zijn geboorte dan op zijn verdere leven? Is de geboorte de belangrijkste gebeurtenis van het leven? Wij zouden ons kunnen afvragen waartoe wij geboren worden. Wat is het doel van onze geboorte?

Laten we bedenken dat er miljarden mensen geboren zijn.

Kaïn werd geboren, maar eindigde zijn leven in duisternis. En zijn levenswandel zelf?

Nero werd geboren, maar zijn levensloop schijnt zijn geboorte niet te rechtvaardigen.

Adolph Hitler werd geboren. En zijn leven? Miljoenen mensen verhongerden en stierven in het concentratiekamp Dachau en andere martelplaatsen.

Ja, de mensen sterven: alle mensen sterven. Miljoenen zijn gestorven waar niemand van gehoord heeft, onbezongen en onbekend. De vraag is of ze bij hun dood aan het doel van hun schepping beantwoord hebben. Het is niet belangrijk dat de mensen sterven of wanneer zij sterven, maar dat zij niet in hun zonden sterven. Velen die in de tijd van Noach leefden, stierven smadelijk in hun zonden in de zondvloed.

Christus stierf. Ja! Hier is de dood van grote betekenis. Hij deed verzoening voor onze zonden om de weg naar onze opstanding te openen, om de weg te wijzen naar volmaking en verhoging. Hij stierf vrijwillig en doelbewust. Zijn geboorte was nederig, zijn leven volmaakt, zijn voorbeeld groots. Zijn dood opende

deuren voor ons en ieder mens kreeg alle goede gaven en zegeningen aangeboden. Hij had wellicht jaren eerder kunnen sterven en aan de eerste vereisten hebben voldaan: opstanding en onsterfelijkheid. Maar het scheen dat Hij langer - en zelfs zwaarder beproefd - moest leven om de weg naar volmaking duidelijk uit te stippelen.

Meer dan dertig jaar leidde Hij een leven vol gevaar. Vanaf Herodes' vreselijke moord op de kleine kinderen in Betlehem tot aan de genadeloze manier waarop Pilatus Hem aan de bloeddorstige menigte overgaf, verkeerde Jezus doorlopend in gevaar. Hij leefde in een hachelijke positie waarbij er een prijs op zijn hoofd was gezet; de uiteindelijke prijs die betaald werd was dertig zilverlingen. Het zag ernaar uit dat niet alleen menselijke vijanden zijn leven moeilijk maakten, maar dat zelfs zijn vrienden Hem zouden verlaten en dat satan en diens trawanten Hem onophoudelijk zouden achtervolgen. Toch kon Hij schijnbaar zelfs na zijn vroege dood, de aarde niet verlaten voordat Hij zijn leiders verder had geïnstrueerd. Veertig dagen lang bleef Hij op aarde om de apostelen op hun leiderschap voor te bereiden en de mensen te helpen heiligen te worden.

Wanneer wij zijn leven bekijken, zien we de vervulling van de profetieën. Zoals voorspeld was Hij een „man van smarten en vertrouwd met ziekte” (Jesaja 53:3). Hoe kon Hij zijn volk doeltreffend leiden - hoe kon Hij ons de weg wijzen om zijn geboden te onderhouden - tenzij Hij zowel verdriet als vreugde had ervaren? Hoe konden wij ooit weten dat persoonlijke volmaking mogelijk is, of

hoe konden wij ertoe worden overgehaald ernaar te streven, als niemand had bewezen dat het mogelijk is? En dus leefde Hij, dag en nacht, zijn leven lang, met beproevingen.

Maar juist zijn dagelijks leven bevestigde zijn macht, zijn bekwaamheid en zijn kracht. Vanaf zijn geboorte was zijn leven moeilijk. Geboren in een kribbe zonder zelfs het comfort van een normale Israëlitische woning, was Hij een onwelkome gast. Er was voor Hem geen plaats in de herberg. (Zie Lucas 2:7.)

Nog heel klein moest Hij al naar een verland gebracht worden om zijn kostbare leven te redden, een gevaarlijke reis, die in angst en haast gemaakt werd; een reis die voor de kleine jongen, die misschien nog aan de borst van zijn moeder gevoed werd, erg moeilijk was. Tijdens de reis zou Hij ontberingen en ongemakken ondervinden: zandstormen, vermoeidheid, ander voedsel, nieuwe gewoontes, en een vreemde wereld.

De reis naar Nazaret was zelfs nog langer en moeilijker, en weer om een harteloze vorst te ontlopen.

Er kwam geen eind aan zijn beproevingen. Misschien had zijn broeder, Lucifer, Hem toen Hij nog maar een jongen van twaalf jaar was horen zeggen: „Wist gij niet, dat Ik bezig moet zijn met de dingen mijns Vaders?” (Lucas 2:49.)

Toen kwam de tijd dat satan probeerde Hem een fout te laten begaan. Hun treffen in het voorbestaan was op een gelijkwaardiger basis geweest, maar nu was Jezus jong en satan ervaren. Door list en uitdaging dacht hij deze Heiland in de dop te vernietigen.

Maar bij al zijn benaderingen stuitte hij op een krachtige afwijzing. „Ga weg,

satan! Er staat immers geschreven: De Here, uw God, zult gij aanbidden en Hem alleen dienen.” (Matteüs 4:10.)

Wat moet zijn bestaan eenzaam zijn geweest! Hij kon geen privéleven meer hebben. Na bijna elk wonder vroeg Hij degene die genezen was: „Ga heen, maar zie toe dat gij niemand iets zegt” (zie Marcus 1:44). Maar de ontvanger van zijn macht en goedheid vertelde rond wat er gebeurd was „zodat Hij niet meer openlijk de stad kon binnenkomen, maar Zich buiten in eenzame plaatsen ophield”. (Marcus 1:45.)

Elk van zijn uitspraken werd aangevochten. Hij moest ieder beginsel verdedigen. „Waarom vast U niet?” „Waarom eten Uw discipelen met ongewassen handen?” „Waarom schendt U de sabbat door op die dag te genezen?” De leiders wilden Hem doden omdat Hij op de sabbat genes!

Het was erg genoeg dat zijn vijanden probeerden Hem in de val te laten lopen, maar zelfs zijn vrienden „gingen heen om Hem te halen, want zij zeiden: Hij is niet bij zinnen”. (Marcus 3:21.)

Bij wie kon Hij om medeleven aankloppen? Was dit waarom Hij dikwijls de bergen inging om even alleen te kunnen zijn en troost van zijn Vader te ontvangen? Eenzaam, alleen, niemand om vertrouwelijk mee te spreken, geen plaats om naartoe te kunnen gaan. Zoals Hij Zelf zei: „De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen.” (Lucas 9:58.) Dus beklimt Hij de heuvels maar wordt gevolgd. Hij vaart het meer op en daar is de menigte. Hij legt Zich te slapen in de boot maar wordt abrupt gewekt met de aanmerking: „Trekt Gij er U niets van aan, dat wij vergaan?” (Marcus 4:38.) En zelfs toen Hij zijn dood tegemoeting moest Hij tegen zijn uitverkoren twaalf zeggen: „Heb Ik niet u twaalfv uitgekozen? En een van u is een duivel.” (Johannes 6:70.) Daarna leefde Hij dagelijks met een verrader.

Wat eenzaam! Wat verontrustend! Te ontsnappen en te wachten in het besef dat de dood nog maar heel kort op zich liet wachten! „Hij wilde Zich in Judea niet ophouden, omdat de Joden Hem trachtten te doden” (zie Johannes 7:1). Hij probeerde incognito te reizen, „maar Hij kon niet verborgen blijven” (Marcus 7:24).

Een van zijn grootste teleurstellingen was zijn thuiskomst. Voor Hem geen feest, alleen maar nieuwsgierigheid en afwijzing. „Is dit niet de timmerman, de zoon van Maria?” (Marcus 6:3.) De

doodgewone jongen die bij hen in Nazaret op straat had gespeeld, zeiden ze.

Er stond een prijs op zijn hoofd. Hij werd steeds opnieuw met fysiek geweld geconfronteerd. De mensen werden aangemoedigd om door te geven waar Hij zich bevond, zodat Hij ter dood gebracht kon worden. Het spookbeeld van de dood ging voor Hem uit, was bij Hem, volgde Hem.

Wat moet het moeilijk geweest zijn voor Hem, Die een vijeboom op bevel kon laten verdorren om zich in te houden en zijn vijanden niet te vervloeken. In plaats daarvan bad Hij voor hen. Om vergelding te zoeken en terug te vechten is menselijk, maar om smaad te aanvaarden, zoals de Heer dat deed, is goddelijk. Hij werd doorlopend beproefd: toen zijn verrader Hem wilde kussen weerde Hij hem niet af; toen Hij door een boosaardige menigte gevangen genomen werd stond Hij zijn trouwe apostel Petrus niet toe Hem te verdedigen, ofschoon die waardige man gewillig was tot de dood toe voor Hem te vechten.

Met twaalf legioenen engelen bij de hand gaf Hij Zich over en vroeg de moedige apostelen aan zijn zijde om Hem niet te verdedigen. Hij aanvaardde deze ruwe behandeling en smaad zonder vergelding. Had Hij niet gezegd: „Hebt uw vijanden lief?” (Matteüs 5:44.)

Kalm, beheerst, en met goddelijke waardigheid stond Hij daar toen zij Hem bespuwden. Hij bleef bedaard. Zij solden met Hem, maar geen kwaad woord kwam over zijn lippen. Zij sloegen Hem in zijn gezicht en striemden zijn lichaam, maar Hij stond vastbesloten en onverschrokken voor hen.

Hij volgde letterlijk zijn eigen vermaning

op toen Hij hen ook de andere wang toekeerde om te worden geslagen. Hij kromp niet ineen, ontkende niets, weerlegde niets. Toen valse getuigen, die betaald werden om leugens over Hem te vertellen, naar voren kwamen veroordeelde Hij ze niet. Zij verdraaiden zijn woorden en bedoelingen, maar Hij bleef kalm en onaangedaan. Had Hij niet onderwezen: „Bidt voor wie u vervolgen”? (Matteüs 5:44.)

Hij, de enige op aarde Die de wereld en alles wat daarin is geschapen had, Die het zilver had gemaakt van de zilverstukken die Hem gekocht hadden, Die aan beide zijden van de sluijer verdedigers kon oproepen - Hij stond daar en leed.

Evenmin zei Hij iets tegen de mensen die om Barrabas riepen en schreeuwden:

„Laat ons Barrabas los"! (Lucas 23:18.) Zelfs toen zij om zijn bloed riepen door te zeggen: „Kruisig Hem, kruisig Hem"! (Lucas 23:21) toonde Hij geen verbittering of venijn of veroordeling. Er was alleen die kalmte. Dit is goddelijke

waardigheid, macht en zelfbeheersing. Barrabas voor Christus! Barrabas vrijgelaten, Christus gekruisigd. De slechtste en de beste; de onrechtvaardige en de rechtvaardige; de gedegenerende boosdoener vrijgelaten, de Heilige gekruisigd. Toch zocht Hij geen wraak, schold Hij niet uit en veroordeelde Hij niet.

Er kwamen nog meer beproevingen. Ofschoon Hij onschuldig was verklaard werd Hij gezeseld. Onwaardige mannen sloegen Hem, de Reine en Heilige, de Zoon van God. Eén woord van zijn lippen en alle vijanden zouden hulpeloos ter aarde gevallen zijn. Allen zouden zijn omgekomen, allen zouden tot stof en as

zijn vergaan. Maar Hij leed in alle gelatenheid. Daarna de doornenkroon. Wat pijnlijk! Wat een foltering! En toch zo'n gelijkmoedigheid! Zo'n kracht! Zo'n zelfbeheersing! Dat gaat onze verbeelding ver te boven.

zijn vergaan. Maar Hij leed in alle gelatenheid.

Daarna de doornenkroon. Wat pijnlijk! Wat een foltering! En toch zo'n gelijkmoedigheid! Zo'n kracht! Zo'n zelfbeheersing! Dat gaat onze verbeelding ver te boven.

Het bloed dat van de doornen druppelde was precies dat wat zij gewent hadden. Want hadden zij niet zojuist geroepen: „Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen”? (Matteüs 27:25.) Nu kon niets hen meer tegenhouden. Zij snakten ernaar hun honger naar bloed te bevredigen, zich ermee te verzadigen. Daar zou de kruisiging voor zorgen, maar eerst moesten ze hun sadistische lusten botvieren; eerst moesten zij met onmenselijke wreedheid hun verziekte speeksel in zijn heilig gezicht spuwen.

Zij wilden dat zijn pijnlijk en bloedend lichaam het zware werktuig van zijn

eigen dood zou dragen. Met hun eigen sterke ruggen onbelast keken zij toe hoe Hij, een hulpeloos slachtoffer, zweette en zwoegde, zeulde en zuchtte. Maar was Hij wel hulpeloos? Stonden er geen twaalf legioenen engelen klaar? Waren hun zwaarden niet nog steeds ontbloot? Leden zij niet alsmaar met Hem mee, maar werden zij er niet van weerhouden Hem te hulp te komen?

Hij gaat zijn weg alleen. De spijkers worden in zijn handen en voeten geslagen, door het zachte, sidderende vlees heen. De folterende pijn wordt nog erger. Het kruis wordt in het gat gezet; het vlees scheurt. Wat een ondragelijke pijn! Dan worden er nieuwe spijkers in de polsen geslagen om te voorkomen dat het lichaam op de grond valt en zich herstelt.

De bespottingen nemen toe naarmate het gepeupel langsloopt en loert, vloekt en spot: „Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden” (Marcus 15:31).

Wat moet het een verleiding geweest zijn voor de Heer, Die zo van het kruis had kunnen afstappen, gezond en wel, zonder enige schram of verwonding! Wat moet dat een tarting geweest zijn, maar toch had Hij Zich ertoe gezet en had in zijn zielsangst grote druppels bloed gezweet in het vooruitzicht van zijn zending: om voorwaarts te gaan en alle grove beledigingen en op het laatst zelfs de dood te ondergaan ten einde leven te brengen aan deze zelfde mensen en hun kinderen, als zij Hem wilden aanvaarden.

Nu, terwijl zijn sterfelijke leven snel wegebde, beheerste Hij Zich en weerstond Hij de verleiding hun zijn macht te

„tonen”. Lucifer, die Hem in de wildernis, op de berg, en op de tinne van de tempel had geprobeerd te verleiden, had zijn volgelingen zeer doeltreffend aangespoord. Zij gebruikten nu dezelfde tactiek en dezelfde woorden: „Indien Gij de Koning der Joden zijt, red dan Uzelf” (Lucas 23:37). De dief aan het kruis tartte Hem: „Zijt Gij niet de Christus? Red Uzelf en ons” (Lucas 23:39). Om Hem heen stonden anderen die slechts een fractie minder misdadig waren in hun vervolging. De arrogante geestelijken in hun lange geborduurde gewaden, de leiders van het volk: goedkope, lage, gedegeneerde mensen, ook zij stonden te razen en te tieren, te spotten en te honen.

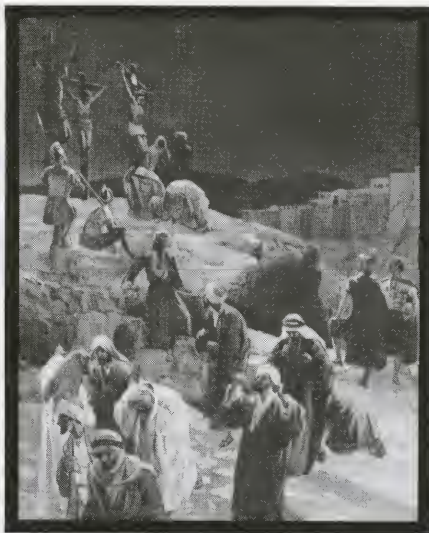
Zijn laatste uur had geslagen. Hij was alleen, temidden van een menigte. Hij was alleen, terwijl engelen verlangend stonden te wachten om Hem te troosten. Alleen, met zijn Vader die diep meevoelde, maar wist dat zijn Zoon dit bloedige, kronkelachtige pad alleen moest bewandelen. Alleen, uitgeput, koortsachtig en stervende riep Hij uit: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” (Matteüs 27:6.) Hij was alleen geweest in de hof, terwijl Hij om kracht bad om die bittere beker te drinken.

Hij had gezegd: „Hebt Uw vijanden lief”. En nu toonde Hij hoe lief iemand zijn vijanden kan hebben. Hij hing stervend aan het kruis ten behoeve van hen die Hem daarop hadden genageld. Al stervende onderging Hij een mate van lijden dat geen enkel mens daarvoor of daarna ooit heeft of zal ervaren. Toch riep Hij uit: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen” (Lucas 23:34). Was dit niet het laatste woord -

de meest verheven daad? Wat goddelijk om hen die Hem van het leven beroofden, die om zijn bloed riepen, te vergeven! Hij had gezegd: „Bidt voor wie u vervolgen”, en hier bad Hij inderdaad voor hen. Zijn leven was een volmaakt voorbeeld van zijn leringen. „Gij dan zult volmaakt zijn” was zijn gebod aan ons. Door zijn leven, zijn dood en zijn opstanding heeft Jezus ons waarlijk de weg gewezen.

En dus, zoals de opstanding, de dood en het leven belangrijk zijn om volmaakt te kunnen worden, is de geboorte dat eveneens. En met deze gedachte ben ik weer terug bij Betlehem, het Betlehem van vandaag. Mijn vrouw en onze groep lopen mee met de golvende massa, er wordt geduwd en gedrongen. We verdrinken bijna in de zee van ontelbare lichamen en gezichten. Het is moeilijk om ons te concentreren op de heilige reden van onze komst. Er is maar weinig op deze heuvel dat onze eerbied kan opwekken of aan ons verlangen om alleen met onze gedachten te zijn kan voldoen.

We laten onze taxi naar de heuvels rijden waar we het veld van de herders kunnen overzien. Beneden ons ligt de vallei met de akker waar Boaz en Ruth eens werkten. Voor ons ligt het golvend gebied waar de herders eens hun schapen hoedden. Bij de top van de heuvel is een grot die over de vallei uitziet. Volgens de overlevering sliepen en waakten de herders daar in die gedenkwaardige nacht. Een open grot bood bescherming tegen de koelte van de nacht terwijl ze zo toch over hun kudden konden waken. Daar, op de enige plaats in de buurt van Betlehem waar we ons konden afzonde-

ren, stonden we in het donker en keken over de vallei en naar de sterrenhemel, zoals de herders gedaan moeten hebben. Zongen de engelen die nacht niet? Het leek alsof ook wij verre muziek hoorden, niet hard, maar in volmaakte harmonie drong het diep in onze harten door. Het leek alsof we eenstemmig de onvergetelijke melodie hoorden, de roep van alle tijden: „Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens” (Lucas 2:14).

Terwijl de toon van de hemelse woorden in ons hart doordrong zongen we met ons vieren. Nadat we „Ver, ver van hier in Judea schoon, hoorden de herders de jubeltoon” (*Heilige lofzangen*, nr. 64) hadden gezongen, stonden we dicht bij elkaar in de door sterren verlichte nacht, onze mantels hoog gesloten; lichamelijk, mentaal, geestelijk en gevoelsmatig heel dicht bij elkaar en wij voelden ons één.

Er waren geen andere lichten dan de twinkelende lantaarns van de hemel en geen ander geluid dan de fluistering van onze getemperde stemmen. Onze Vader leek heel dichtbij te zijn, evenals zijn Zoon. Wij gingen in gebed. Eerder te zamen dan ieder apart spraken wij een gebed uit waarbij ons hart overvloedig van liefde en dankbaarheid, een gebed dat zich vermengde met de gebeden van de gehele mensheid in die nacht.

Wij uitten onze dankbaarheid, en liefde. Zoals door een vloed het water, dat zolang achter een dam werd tegengehouden, vrijkomt, drukten wij met bijna onhoorbare en door eerbied en door de ongrijpbare machten van de hemelse wereld, verzachte stemmen een innig dankgebed uit: dankbaar, Vader, dat wij zo heel zeker weten dat Gij leeft; dat wij weten dat het Kind dat hier geboren werd, in werkelijkheid Uw Zoon was; dankbaar dat Uw kerkelijk programma waarachtig en uitvoerbaar is en verhoging bewerkstelligt. Wij vertelden Hem dat wij Hem kenden, van Hem hielden en Hem zouden volgen. Wij verpandden ons leven en ons alles opnieuw aan zijn zaak.

Sindsdien zijn er jaren voorbijgegaan, maar steeds opnieuw verbinden wij ons in deze mooie tijd van het jaar opnieuw aan zijn werk, en nodigen wij alle mensen over de gehele wereld uit deel te nemen aan ons gebed van vreugde, liefde en dankbaarheid voor het leven en de leringen van onze Heer en Heiland, Jezus Christus, de Zoon van God. □

Suggesties voor huisonderwijzers

1. Vertel iets over wat u hebt meege- maakt waardoor u de plaats die de Heiland in uw leven inneemt beter bent gaan begrijpen, of vertel één van die vele prachtige verhalen uit de Schriften waaruit de liefde van de Heiland blijkt.

2. Vraag de gezinsleden of zij iets kunnen vertellen uit eigen ervaringen waardoor zij meer begrip en een grotere waardering voor de Heiland en zijn zending konden ontwikkelen.

3. Spoor het gezin aan om een dagelijks terugkerende gewoonte te maken van het bestuderen van Christus' leven, opdat zij Hem beter zullen leren kennen en gaan leven overeenkomstig zijn wil.

4. Staan er in dit artikel uitspraken of teksten die het gezin hardop zou kunnen lezen, of zijn er eventueel andere teksten die u met hen zou willen lezen?

5. Zou aan dit gesprek meer inhoud gegeven kunnen worden als u voor uw bezoek eerst met het hoofd van het gezin zou praten?

TER ERE VAN DE HEILAND

Joy Saunders Lundberg

Wij hadden een bijzondere gast uitgenodigd voor onze gezinsavond vlak voor kerst. We zaten in de huiskamer en ik vertelde haar waarom ze bij ons was: „Marie, we hebben jou gadeslagen en als gezin hebben we opgemerkt dat je van de Heiland houdt. Omdat wij Hem niet konden uitnodigen om zijn verjaardag persoonlijk bij ons te vieren, besloten we iemand te vragen die probeert naar zijn voorbeeld te leven, en dat ben jij, Marie.”

Marie is een geweldige, alleenstaande vrouw die, ondanks haar eigen problemen, steeds voor anderen klaarstaat. Ze kreeg tranen in haar ogen toen onze kinderen haar vertelden welke eigenschap of daad hij of zij in haar ontdekt had die werkelijk christelijk was.

Maar toen onze achtjarige zoon aan de beurt was, zat zijn hartje zo vol

dat hij niet kon praten. Eerder dat jaar had hij extra hulp nodig gehad bij het lezen en Marie had hem de hele zomer lang geholpen zijn taalcijfer omhoog te krijgen en elke vorm van betaling geweigerd. Nu, enige maanden later, had hij eindelijk resultaat gezien op school. Iedereen in de kamer voelde wat onze zoon probeerde te vertellen. Dit moment was zo heilig, dat het leek alsof Jezus toch Zelf bij ons was gekomen.

Het diepgaande geestelijke gevoel dat we die kerst allemaal ervoeren hielp ons het besluit te nemen om voortaan elk jaar iemand die echt christelijk leefde uit te nodigen met kerst ter ere van de Heiland. Door dit te doen zijn we ertoe geïnspireerd om er nog sterker naar te streven in ons dagelijks leven meer zoals Hij te worden. □

BIDDEN – PROBEER HET OPNIEUW

Bisschop H. Burke Peterson
Eerste raadgever in de Presiderende Bisschop

Het grootste doel en de sterkste uitdaging in het leven is de Heiland te leren kennen. We leren Hem kennen naarmate we leven zoals Hij, door zijn geboden te onderhouden. Onze kennis van Hem wordt vergroot naarmate we van Hem getuigen. Maar tenzij we zijn geboden onderhouden en van Hem getuigen, zullen we ons volledige doel in het leven niet bereiken. Er zijn veel goede mensen op aarde die veel geweldige dingen doen, maar die niet van de Heiland en zijn zending kunnen getuigen.

In ons streven om rechtvaardig te leven stuiten we onvermijdelijk op problemen en teleurstellingen, ontmoediging en

frustratie. Doorlopend problemen hebben schijnt erbij te horen. We krijgen ze allemaal; niemand wordt daartegen beschermd; niemand gevrijwaard.

Toen ik in Arizona bisschop en later ringpresident was, dacht ik heel serieus dat de algemene autoriteiten boften omdat zij zich nergens zorgen over hoefden te maken behalve over het besturen van de kerk. En toen werd ik zelf een algemene autoriteit. Ik heb ontdekt dat alle broeders met problemen te kampen hebben - in hun persoonlijk leven, in hun gezin, met hun gezondheid - zelfs de allerbesten onder hen. En daarbij zijn beproevingen die ik niet graag van ze over zou willen nemen.

We zijn ons allemaal bewust van de gezondheidsproblemen waarmee president Kimball kampt. Ik herinner me nog hoe ik een aantal jaren geleden tot de Presiderende Bisschop geroepen werd en wij uitgenodigd werden in een kamer in de tempel, waar de pas geroepen en ondersteunde broeders zouden worden aangesteld. Vlak voor de aanstellingen zouden de broeders een zegen geven aan president Kimball, die toen de president van het Quorum der Twaalf was, daar hij binnen een paar dagen een openhartoperatie zou ondergaan.

Toen ik hem in zijn stoel zag zitten, met de handen van de apostelen op zijn hoofd, dacht ik: „Waarom? Waarom moet een man, die al zoveel heeft meegemaakt, nu ook nog een openhartoperatie ondergaan?” Ik wist dat de Heer hem in één moment beter kon maken als Hij dat zou willen, en ik vroeg me af waarom Hij dat dan niet deed. Maar nu begrijp ik, ongetwijfeld net zoals u, dat de Heer een man, een apostel, voorbereidde om zijn profeet te worden. Hij wilde een profeet hebben die naar Hem zou luisteren, die de influisteringen van de Geest verstond en daarvoor open zou staan.

Dat zijn de redenen voor alle problemen waarmee we doorlopend geconfronteerd worden. We hebben deze ervaringen nodig opdat we dichter tot de Heer komen en leren om in alles op Hem te vertrouwen. Dat wil Hij voor ons allemaal. Hij wil bovenal dat we Hem kennen.

Misschien vindt u het moeilijker om te bidden omdat u er niet zeker van bent dat de Heer wel luistert; misschien bent u er zelfs niet zeker van dat Hij er wel is; of misschien voelt u zich schuldig of onwaardig. Maar hoe dan ook, de commu-

nicatie is niet zoals die zou moeten zijn. Bent u wel eens neergeknield om de Heer om iets te vragen dat echt belangrijk voor u was, om bij het opstaan te merken dat uw gebed niet was beantwoord zoals u had gehoopt? Ik wel. Heeft u ooit vele dagen lang doorlopend gebeden voor iets bijzonders om daarna tot de ontdekking te komen dat er niet gebeurde wat u graag wilde? Ik wel. In het verleden ben ik de nodige keren na het bidden opgestaan om me in wanhoop af te vragen:

„Waarom probeer ik het eigenlijk nog? Hij luistert niet eens” of: „Misschien ben ik niet waardig” of: „Misschien begrijp ik het antwoord niet.”

Een paar jaar geleden dacht ik, na een dergelijke frustrerende ervaring, na over mijn aardse vader, die toen al enige tijd dood was. Ik herinnerde me dat ik, toen hij nog leefde, altijd naar hem toe kon gaan en alles met hem kon bepraten en dat hij altijd naar me luisterde. Hij was geen volmaakte man, maar hij luisterde.

Ik wil graag dat u weet dat ik weet dat, wanneer ook een van de kinderen van onze Hemelse Vader neerknielt en met Hem praat, Hij luistert. Ik weet dit even zeker als wat dan ook op deze aarde: dat onze Hemelse Vader naar elk gebed van zijn kinderen luistert. Ik weet dat onze gebeden naar de hemel opstijgen. Ongeacht wat wij fout hebben gedaan, Hij luistert naar ons.

Ik geloof ook dat Hij onze gebeden beantwoordt. Ik geloof niet dat Hij zijn kinderen negeert als zij met Hem praten.

Het probleem bij onze communicatie met Hem is dat wij niet allemaal hebben leren luisteren naar zijn antwoorden, of dat we misschien niet bereid zijn om naar Hem te luisteren. Ik geloof dat we zijn antwoorden ontvangen naarmate

wij onszelf erop voorbereiden ze te ontvangen.

Terwijl we door het leven gaan bouwen we dikwijls een stenen muur tussen onszelf en de hemel. Deze muur wordt opgebouwd uit de zonden waarvan we ons niet hebben bekeerd. In onze muur kunnen bijvoorbeeld stenen zitten van verschillende grootte en vorm. Er kunnen stenen in zitten omdat we on aardig tegen iemand zijn geweest. Kritiek op leiders of leraren kan een andere steen toevoegen. Gebrek aan vergevengszindheid weer een andere. Lage gedachten en daden kunnen tamelijk grote stenen aan deze muur toevoegen. Oneerlijkheid weer andere, egoïsme nog weer andere enzovoort.

Ondanks die muur, die we voor onze neus hebben opgebouwd, stuurt de Heer toch zijn boodschappen uit de hemel wanneer we tot Hem bidden; maar in plaats van diep in ons hart door te dringen raken ze de muur die wij hebben opgebouwd, en stuiten daartegen af. Zijn boodschappen bereiken ons niet, dus zeggen wij: „Hij hoort me niet”, of: „Hij antwoordt me niet”. Soms is deze muur erg dik en de grote opdracht in ons leven is hem te vernietigen of, met andere woorden, onszelf te reinigen, ons innerlijk weer in harmonie met de Geest te brengen.

Laat me u een paar voorbeelden geven. Ik neem aan dat we allemaal weleens iemand zijn tegengekomen, die iets deed wat ons niet aanstond en ons boos maakte. We kunnen dat maar niet vergeven en willen niet in de buurt van die persoon zijn. Dat wordt een gebrek aan vergevengszindheid genoemd. Welnu, de Heer heeft Zich heel duidelijk uitgelaten over mensen die elkaar niet willen vergeven.

Vele jaren geleden heb ik een ervaring gehad met een gebrek aan vergevengszindheid. Ik had het gevoel dat er misbruik van me gemaakt was en ik mocht die persoon helemaal niet. Ik wilde uit zijn buurt blijven en ik stak de

„Ik weet dat, wanneer ook een van de kinderen van onze Hemelse Vader neerknielt en met Hem praat, Hij luistert.”

straat over als hij eraan kwam. Ik wilde niet met hem praten. Lang nadat het incident gesloten had horen te zijn vrat het nog diep in mijn ziel door. Ik besloot ervoor te bidden dat ik beter over deze man zou kunnen denken. Die avond ging ik daarvoor op mijn knieën en ik bad en stortte mijn hart uit voor de Heer. Maar toen ik opstond mocht ik die man nog steeds niet. De volgende morgen knielde ik weer en bad opnieuw om positievere gevoelens voor hem, maar nadat ik mijn gebed beëindigd had mocht ik hem nog steeds niet. De volgende avond, een week later, een maand later mocht ik hem evenmin, terwijl ik toch elke ochtend en elke avond hiervoor gebeden had. Maar ik hield vol en tenslotte begon ik erom te smeken, niet alleen te bidden, maar echt te smeken. Na heel veel bidden kwam de tijd dat ik, desgevraagd, zonder enig voorbehoud voor de Heer kon staan en dat Hij zou weten dat, tenminste in dit

opzicht, mijn hart zuiver was. Ik was na een zekere periode veranderd. De steen van gebrek aan vergevensgezindheid was weggehaald.

De manier waarop we leven bepaalt in hoeverre we openstaan voor de ingevingen van de Heilige Geest en we de antwoorden op onze gebeden kunnen horen. Maar laten we elkaar goed begrijpen. Onze Hemelse Vader beantwoordt onze gebeden, maar vaak zijn wij niet bereid om Hem te horen. Sommige gebeden worden direct beantwoord, maar sommige kosten meer tijd en dan kunnen we ontmoedigd raken.

Een paar jaar geleden was ik voor een opdracht in Duitsland. Vlak voor mijn vertrek had ik griep gehad en ik was er niet zeker van of ik wel behoorde te gaan, maar omdat er van allerlei gepland was en er vele mensen op me rekenden, had ik 't gevoel toch maar door te moeten zetten. Na de vlucht van New York naar Frankfurt was ik moe en voelde ik me niet lekker. Ik was alleen en sprak geen Duits, dus nam ik een kamer in het hotel op het vliegveld. Voordat ik naar m'n kamer ging kocht ik bij de drogist een spuitbusje met een desinfecterend middel voor m'n keel. Via een buisje, dat je in je mond stopt en een druk op een knop wordt het middel regelrecht de keel in gespoten.

Ik ging naar mijn kamer om een poosje te rusten, maar toen ik m'n keel wilde behandelen vloog het plastic buisje los en schoot diep m'n keel in. Ik kon het niet voelen zitten, maar ik wist dat er een stuk plastic van zeveneneenhalf centimeter in me zat en ik wist niet goed wat ik moest doen. Ik hoestte. Ik deed van alles om het eruit te laten komen. Toen begon ik me zorgen te maken; niet dat ik dood zou gaan, want ik wist dat dit

helemaal niet het geval was. Maar er wachtten diverse mensen op me in verschillende landen waar ik de komende drie weken heen zou reizen, en ik wist dat, als er niet snel iets gebeurde, ik in een ziekenhuis zou belanden om het buisje operatief te laten verwijderen. Ik knielde neer en vertelde de Heer dat ik nergens heen kon gaan; ik sprak geen Duits; ik kende geen dokter; ik kende er niemand en er wachtten mensen op me. Ik vroeg Hem of Hij alstublieft het buisje wilde verwijderen. Ik stond op en binnen twee seconden kwam het uit m'n keel. U ziet dat sommige gebeden onmiddellijk beantwoord worden.

Er zijn andere momenten waarop we ons afvragen of Hij onze gebeden ooit zal beantwoorden. Ongeveer tweeëntwintig jaar geleden werd onze vierde dochter geboren. Na haar geboorte vertelde de dokter mijn vrouw dat ze geen kinderen meer mocht krijgen. We spraken er lang over en ze zei: „Ik voel dat er nog een kind op ons wacht”. Dus besloten we, uiteraard, dat we nog een baby zouden laten komen.

Er ging een jaar voorbij en de baby kwam maar niet; er gingen twee jaar voorbij. Tenslotte zei mijn vrouw na acht jaren bidden: „Zal ik je eens wat zeggen? We krijgen een baby”. Soms worden onze gebeden snel beantwoord, maar in andere gevallen moeten we lang, heel lang bidden om te krijgen wat we hebben willen.

Terwijl we leren hoe we naar de influisteringen van de Geest moeten luisteren, terwijl we leren onszelf daarop voor te bereiden, moeten we ook leren om te gehoorzamen aan hetgeen ons wordt ingegeven. Een van de grote uitdagingen van het leven is om zo te leven dat we de boodschap kunnen ontvangen en dan de

moed hebben om eraan te gehoorzamen. Ik smeed u om, ongeacht uw omstandigheden, in goede of in slechte tijden, het volgende te doen.

Zonder u vanavond, zo mogelijk, ergens

„Soms worden onze gebeden snel beantwoord, maar in andere gevallen moeten we lang, heel lang bidden om te krijgen wat we hebben willen.”

helemaal af. Als dat niet kan, doe dan toch wat ik u aanraad.

Denk erover na tot Wie u bidt, want vaak knielen we neer en beginnen zo snel te bidden, dat we niet eens in gedachten hebben tegen Wie we eigenlijk praten. Vaak probeer ik mij een bepaald schildertje van de Heiland voor de geest te halen. Nu weet ik niet precies hoe onze Hemelse Vader eruit ziet, maar die gedachte geeft me houvast als ik neerkniel.

En als u dan denkt tegen Wie u praat, spreek dan hardop tegen Hem, of als u dat liever doet, fluister. Spreek Hem aan als uw Vader en zeg wat u Hem graag wilt vertellen. Wees eerlijk tegen Hem en spreek over de dingen waarover u wilt spreken. Bedank Hem voor wat Hij voor u heeft gedaan. Schenk Hem uw volledige vertrouwen; vertel Hem wat er in uw hart leeft. Vraag Hem om hulp. Geniet van zijn Geest. Vertel Hem dat u van Hem houdt. Ik weet niet hoevelen onder u weleens hardop hebben gebeden en in

dat gebed de Heer hebben verteld dat u veel van Hem houdt, maar dat is een geweldige ervaring.

Nadat u met Hem hebt gesproken, luister dan naar Hem. U moet zorgvuldig luisteren, anders zult u het antwoord missen. Soms bidden mensen één minuut, twee minuten of vijf of vijftien minuten lang en luisteren dan zelfs nog geen seconde. Misschien zou er iets anders gebeuren als u na uw gebed één minuut, twee minuten of vijf of vijftien minuten lang, gekniel zou blijven, totdat u dat fijne, warme gevoel krijgt, dat u antwoord hebt gekregen. Dan weet u dat de Heer uw gebed verhoord heeft. U weet dan dat Hij er is en u weet dan dat u tenslotte een manier hebt gevonden om Hem de kans te geven zijn boodschap aan u door te geven. Zij die de Geest voelen doen een heerlijke ervaring op.

Ik getuig dat de Heer in zijn hemelen is. Ik weet dat Hij naar ons luistert en ons antwoord geeft. Ik weet ook dat wij bereid moeten zijn om Hem te horen. Zonder gebed zullen we onze Hemelse Vader of zijn Zoon, de Heiland, nooit werkelijk kennen; en zonder gebed kunnen we niet bij Hem terugkeren. □

Laten we er eens over praten

Na het lezen van „Bidden – probeer het opnieuw”, hetgeen u alleen of in gezinsverband kunt doen, zoudt u de volgende vragen tijdens een evangelie-uurtje kunnen bespreken:

1. Wat voor bedoeling kan de Heer hebben met de beproevingen, teleurstellingen en frustraties die Hij zijn kinderen laat ondergaan?

2. De schrijver meent dat we dikwijls een stenen muur tussen onszelf en de hemel bouwen. Wat zijn de grootste hinderpalen voor doeltreffende communicatie met de Heer? Ga hierbij van uw eigen ervaringen uit.

3. Wat is het verband tussen onvriendelijkheid of gebrek aan vergevingsgezindheid of geroddel aan de ene kant en doeltreffend bidden aan de andere?

4. De schrijver verhaalt zijn ervaringen met onmiddellijke en niet zo onmiddellijke antwoorden op zijn gebeden. Kunt u gebeurtenissen in uw leven noemen waarbij u onmiddellijk een antwoord op uw gebed kreeg? En gebeurtenissen waarbij het op zich liet wachten?

5. De schrijver bespreekt twee essentiële kenmerken van het gebed om een bijzondere zegen. Welke zijn dat en waarom zijn ze zo belangrijk?

6. Er zijn vele manieren waarop we het bidden meer inhoud en grotere uitwerking kunnen geven. Bespreek hoe de stappen die de schrijver aanbeveelt, u en uw gezin van nut kunnen zijn om door te bidden de band met de Heer hechter te maken.

De liefde van een oudere broeder

D. Brent Collette

Een van de grootste vreugden in mijn leven heb ik ervaren toen mijn familie, geestelijk verenigd, de hulp van de Heer voor mij afsmeekte en mij door een intens moeilijke tijd heenhielp.

Toen ik in de derde klas van het voortgezet onderwijs zat kreeg ik een nieraandoening. In de jaren die volgden ging mijn gezondheid geleidelijk achteruit, totdat mijn toestand kritiek werd. Ondanks de beste medische verzorging werden mijn beide nieren tenslotte volledig beschadigd.

In januari 1968 werd ik opgenomen in het medisch centrum van de universiteit van Washington. Mijn ouders werden geroepen en gewaarschuwd dat mijn toestand zo slecht was, dat ik de nacht misschien niet zou overleven.

Mijn vader en een goede vriend zalfden mij, waarna mijn moeder een kopie van mijn patriarchale zegen uit haar tas nam en mij een paar zinnen voorlas. Ze gaf haar getuigenis en overhandigde mij de zegen. „Je hebt nog een grote zending te vervullen” zei ze rustig, „en de Heer wil je helpen. Maar jij zult je ook moeten inspannen, Brent.” Toen boog zij zich over mij heen en gaf mij een kus.

Mijn vader gaf ook zijn getuigenis,

schudde mijn hand en klopte me zacht op m'n borst. „Slaap lekker,” zei hij, „we zien elkaar morgenochtend.” Toen was ik alleen in de stille afzondering van mijn kamer in het ziekenhuis; alleen met mijn gedachten, mijn herinneringen en een zegen.

Terwijl ik over mijn moeders opmerking nadacht, begon ik mij tot mijn Vader in de hemel te wenden, iets wat ik nooit echt gedaan had. Al biddende ervoer ik eerst de bitterheid van een leven dat zijn mogelijkheden lang niet had bereikt. Maar allengs verdween deze bitterheid en kreeg ik een gevoel alsof een ontzettende zware last van me was afgenomen. Ik had weer vrede; ik voelde me warm, getroost en zeker dat mijn gebed verhoord werd. Ik wist in mijn hart dat alles in orde zou komen.

Het kostte ongeveer twee weken om weer de kracht te krijgen die nodig was om uit het ziekenhuis te kunnen gaan, en er gingen noemenswaardig zeven maanden voorbij voordat ik voor het eerst met een kunstnier behandeld werd. Maar die tijd was goed besteed, want ik had besloten om werkelijk uit te vinden waar het evangelie van Jezus Christus om ging. Mijn eerste opdracht was het lezen van

het Boek van Mormon. Urenlang bestudeerde ik dat geweldige stuk Schriftuur, waarbij ik een getuigenis kreeg van de waarheid ervan en een liefde voor het boek zelf. Nu kreeg het leven een nieuwe betekenis, alsof er een lamp aangedraaid was en ik kon zien en begrijpen zoals nooit tevoren. Ik werd opgebouwd, verlicht, geïnstrueerd en geestelijk tot leven gebracht. Nu kijk ik op deze tijd terug als wellicht de belangrijkste periode van m'n aardse leven.

In die eerste jaren van de ontwikkeling van de kunstnier waren de kosten zo hoog en de mogelijkheden tot behandeling zo weinig, dat deze tot een paar gelukkige mensen beperkt bleef; het personeel in het kunstniercentrum bepaalde zelf wie er wel en wie er niet voor in aanmerking kwamen. Toen ik het centrum benaderde stond ik niet zo sterk in mijn schoenen. Ik was tenslotte ongehuwd, niemand was afhankelijk van me, ik had nauwelijks inkomsten en geen kapitaal achter me. Maar ik had wel iets dat me enorm aanmoedigde: een geweldige familie. En dat wisten de doktoren. Zij redeneerden dat, daar ik zo'n fantastische familie achter me had staan, er altijd mensen in de buurt zouden zijn om bij mijn verzorging te helpen. Hierdoor was ik een goede kandidaat voor een nieuwe, experimentele kunstnier, die thuis gebruikt kon worden, en misschien zelfs voor een niertransplantatie.

Ik leerde heel veel in de drie jaar dat ik op een kunstnier was aangesloten. Mijn geloof in de Heer werd groter naarmate ik zijn hand, die mijn leven leidde, beter zag. De band met mijn familie was heel hecht en ondanks de kunstnier hield ik meer van 't leven dan ooit tevoren. Ik was nog nooit zó vrij en zó gelukkig geweest. Toch verlangde ik ernaar om

van mijn mechanische metgezel af te komen.

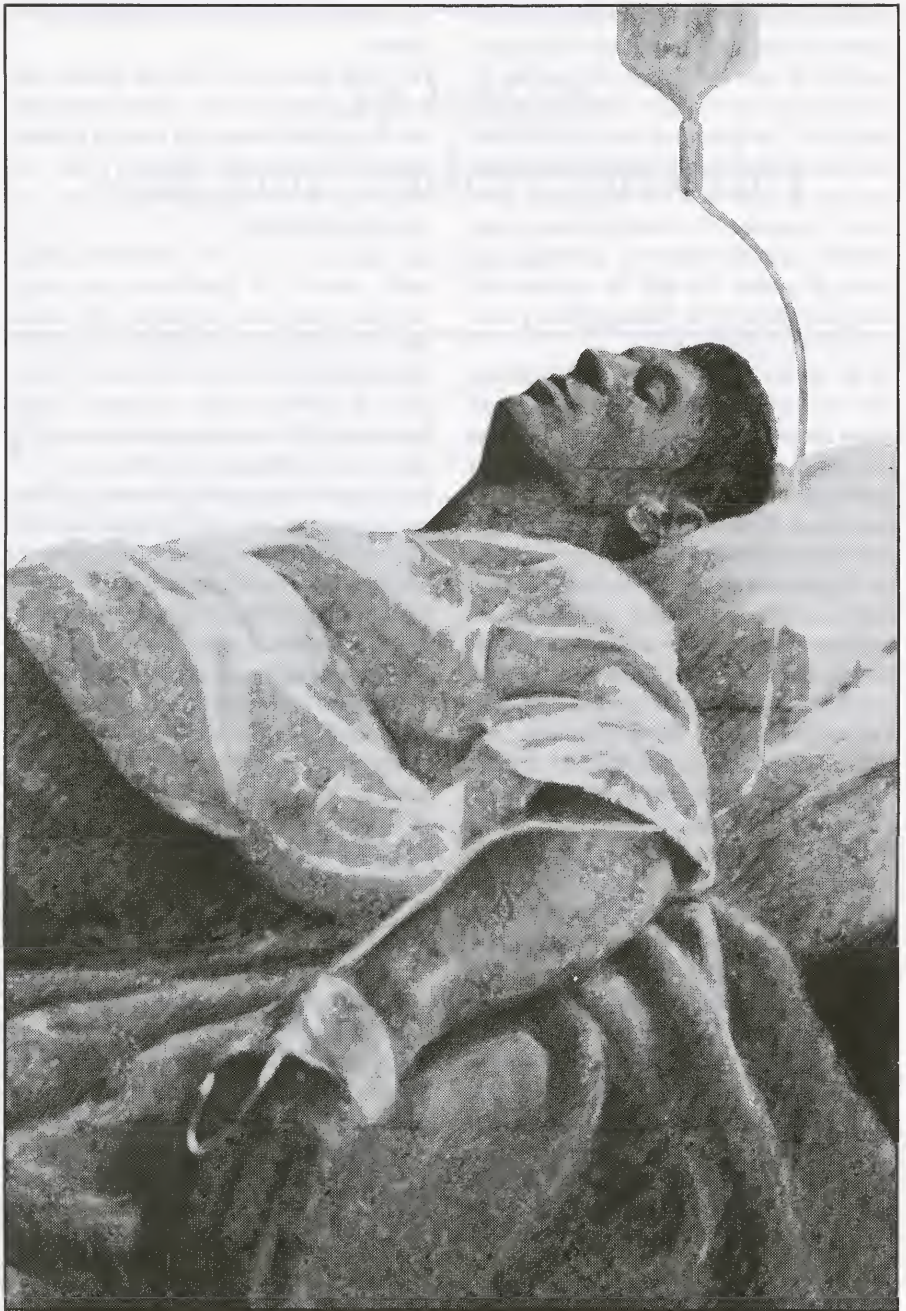
Dit doel werd, zoals zoveel andere, een familieaangelegenheid. Vaak bespraken we de gezinsavonden en andere familiebijeenkomsten alternatieven voor de kunstnier en de mogelijkheden voor een niertransplantatie.

Ik herinner me een gedenkwaardige week waarin de familie na een lange periode weer eens helemaal bij elkaar was. Zendingen, huwelijken en schoolopleidingen hadden ons een aantal jaren over de gehele aarde verspreid. Maar kerstfeest 1970 bracht ons, als een magneet, weer allemaal bij elkaar.

In die week besteedden we veel tijd aan het bespreken van mijn gezondheid. We hadden allemaal de mogelijkheden tot niertransplantatie onderzocht en alle familieleden hadden mij persoonlijk een van hun nieren aangeboden.

Op een middag toen ik met mijn broers basketbal aan 't spelen was, stapte ik even opzij om ze te bekijken. Ze waren allemaal geweldige atleten. Er was sprake van geweest dat Craig mee zou zwemmen in de Olympische ploeg, nu was hij getrouwd en had een gezin. Barry was een van de beste voetballers van de straat geweest en was nu een bijzonder goede skiër. En Kevin was een van de beste jeugdbasketballers van de staat. „Heel hartelijk bedankt allemaal,” dacht ik met tranen in mijn ogen. „Ik houd van jullie om de verlangens die jullie koesteren, maar ik kan het gewoon niet doen.”

Toen kerst voorbij was ging Barry terug naar de Brigham Young Universiteit, terwijl Craig en zijn gezin terugkeerden naar hun huis in Californië. Ik hield mijzelf enthousiast bezig met zendingswerk en alles liep weer normaal.

Toen gebeurde er op een avond tijdens het gezinsgebed iets heel wonderlijks en onverwachts. Mijn vader sprak het gebed uit en toen het beëindigd was wisten we allemaal wat er stond te gebeuren. Met tranen in onze ogen bespraken we onze gevoelens met elkaar. Ja, we hadden allemaal hetzelfde ervaren: we moesten doorgaan met de transplantatie.

Als ik erop terugkijk kan die beslissing misschien wel het grootste wonder van alles geweest zijn. Beredenering en persoonlijke gevoelens deden er helemaal niet meer toe: we wisten wat de Geest ons had geboden.

Die avond belde ik mijn broer Barry in Provo en sprak met hem over de transplantatie. Ik vertelde hem over het antwoord dat we hadden gekregen en vroeg hem erover te bidden. Maar Barry aanvaardde het onmiddellijk heel enthousiast en zei dat hij er al dikwijls over had gebeden en alleen nog op mijn telefoontje had gewacht. Ik vertelde hem dat we tot juni konden wachten, maar de volgende dag liet hij zijn colleges schieten en kwam naar huis.

Het chirurgisch team ontdekte echter dat Barry immuun was geworden voor papegaaienziekte (een zeldzame maar ernstige virusinfectie die gewoonlijk via papegaaien wordt overgebracht) terwijl hij op zending in Mexico was en ze waren bang dat hierdoor na de transplantatie een negatieve reactie op de medicijnen zou kunnen ontstaan. Tot Barry's diepe teleurstelling werd besloten dat zijn nier niet getransplanteerd kon worden.

Ongeveer twee weken later hadden we weer een van die bijzondere gezinsavonden. En opnieuw voelden we dat we door moesten zetten met een transplantatie.

Weer nam ik de telefoon en belde een broer op, dit keer mijn oudere broer, Craig. Weer was het antwoord positief. Binnen een week kwamen Craig, zijn vrouw Penny en hun zoontje van een jaar, over uit Californië. Diezelfde middag meldde ik mij bij het ziekenhuis, terwijl Craig de volgende dag werd opgenomen.

Onze namen werden door vrienden op de gebedsrollen van zes tempels geplaatst, van Londen tot Los Angeles. De avond voor de operatie hielden we gezinsavond op mijn kamer in het ziekenhuis. Op een bepaald moment probeerde ik mijn familie te vertellen, dat het risico dat mijn broer liep en het offer dat hij bracht mij toch te groot leken. Maar m'n vader keek me ernstig aan, legde zijn hand op mijn schouder en zei zacht: „We voelen allemaal dat de Heer dit wil, en je broer is er trots op dat hij het kan doen. Denk erom, Brent, we zullen het allemaal meemaken dat je weer over het veld rent met die grote grijns op je gezicht.”

De volgende ochtend om 6 uur diende mijn verpleegster mij het kalmeringsmiddel toe voorafgaande aan de operatie. Aan het eind van de dag deed ik mijn ogen weer open en zag mijn ouders bij mijn bed zitten. Ik was terug in mijn kamer en wist dat alles in orde was.

Ik herinner me dat ik die avond nog andere leden van mijn familie zag, maar ik kon Craig niet vinden. „Hoe is het met Craig? Waar is mijn broer?”

Een bekende hand lag op mijn schouder en ik hoorde mijn moeder zeggen: „Brent, alles is in orde met Craig en met je nieuwe nier ook.” Met deze woorden ging ik slapen. „Dank U wel Vader in de hemel. Dank je wel Craig. Dank jullie allemaal, fijne familieleden van me.”

In die eerste dagen na de transplantatie kreeg ik het gevoel dat er iets mis was als ik naar de bezorgde gezichten van mijn ouders en broers keek. Alles was niet in orde met Craig. De derde dag was ik er zeker van dat hij was gestorven en dat niemand het me wilde vertellen. Gelukkig was dat niet zo, maar hij was erg ziek en had grote moeite om van zijn deel in de operatie te herstellen.

Op de middag van de derde dag brachten mijn vader en mijn broer Craig naar me toe. Hij had de kleur van een rijpe banaan. Met een halve grijns op zijn gezicht zei hij: „Hoe gaat het, broertje-lief?” Op dat moment, toen ik de pijn op zijn gezicht zag en zijn offer overwoog, wist ik wat liefde betekent en wat het is om een fijne familie te hebben.

Twee dagen later werd er ontdekt dat mijn lichaam bezig was de nieuwe nier af te stoten. Het leek erop dat we gefaald hadden. Er werden drastische medische maatregelen genomen, maar met weinig resultaat. Achteraf bleek dat gebed het krachtigste van alle middelen was. Diep in mijn ziel is de herinnering gegrift van de vele avonden waarop mijn familieleden om mijn bed heen geknield lagen en één voor één tot onze Vader in de hemel baden. Ik luisterde toe terwijl mijn broers tranen vergoten en om mijn leven

baden. Daarna legden ze, zwijgend, geen van allen in staat om een woord uit te brengen, even hun hand op de mijne. Het waren goede avonden, want we ervoeren allemaal de zuivere liefde van Christus.

Tenslotte werd de weerstand van mijn lichaam overwonnen; ook Craig kwam weer snel op krachten. Nu vertellen mijn doktoren me dat ik een van de gezondste mensen in de geschiedenis van de niertransplantatie ben. Ik heb een geweldige vrouw, twee zoons en een dochter. Craig is nu vader van drie kinderen en leidt een normaal leven te midden van mensen die nog steeds niet weten waarom hij indertijd die korte reis naar Seattle heeft gemaakt.

Ik kan tot u getuigen dat wij een van de grootste vreugden op aarde beleven wanneer een familie geestelijk één is bij het afsmecken van de hulp en troost van de Heer. Ik ben nog steeds overweldigd door de liefde die mij betoond is. Als ik aan mijn familie denk, denk ik aan de Heer, die het waarlijke hoofd van ons evangeliegezin is. En ik voel dat ik een bijzonder getuigenis van en waardering voor de verzoening van Jezus Christus heb gekregen, want ik weet wat de liefde en opoffering van een oudere broer kan betekenen. □

EEN WAARSCHUWING IN DE NACHT

Isabelle Hanson

Het was een warme zomernacht in augustus en mijn man, Lynn, en onze zes kinderen lagen in de auto te slapen. Ik had het stuur even buiten Rocks Springs (Wyoming) overgenomen, zodat mijn man kon uitrusten. Wij konden rond middernacht bij zijn ouders zijn, had hij gezegd, dus was het 't beste om maar door te rijden. Wij waren op weg naar Idaho vanuit St. Louis (Missouri), waar Lynn tandheelkunde studeerde.

Kort na de afslag van de autosnelweg nummer 30, waarbij we de 30 Noord richting Bear Lake bij de Utah-Idahogrens namen, kwamen we bij een wegomlegging waarbij ik rechtsaf moest slaan en op een onverharde weg belandde. Ik reed een flink eind door met de gedachte dat ik gauw een pijl zou zien die me weer op de hoofdweg zou brengen. Maar de weg werd steeds onbegaan-

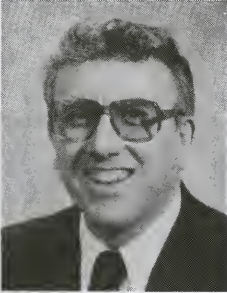
baarder. Plotseling kwam er uit de stilte een hele duidelijk stem die „stop!” zei. Ik remde en omdat ik erg langzaam reed stopte ik bijna onmiddellijk. Zeven slaperige hoofden verschenen om te vragen: „Waar zijn we? Wat is er aan de hand? Waarom stoppen we hier?”

Alles wat ik kon zeggen was: „Ik hoorde een stem die me zei te stoppen. Er moet iets aan de hand zijn.” Mijn man pakte de zaklantaarn, stapte uit de auto - en zag dat de voorwielen aan de rand van een kanaal stonden.

Daar ik onderhand stond te trillen op mijn benen, nam Lynn het stuur weer over en gaf onze oudste zoon hem de nodige aanwijzingen. Toen we weer op het pad gekomen waren zagen we een heel klein bordje met een pijltje dat de richting van de snelweg aangaf - zo klein dat ik het in het donker had gemist. Acht hoofden bogen zich in dankbaarheid. □

IK HEB EEN VRAAG

Vragen van algemeen evangeliebelang worden beantwoord als leidraad, niet als officiële verklaring aangaande kerkelijke leer.

Dale F. Pearson, directeur van het eerstejaarsprogramma aan de Brigham Young Universiteit en bisschop van de Pleasant View vierde wijk te Provo (Utah).

Ik heb het gevoel dat ik al het mogelijke gedaan heb om me te bekeren van een overtreding, maar ik voel me nog steeds schuldig. Wat kan ik nog meer doen?

Waarschijnlijk kan alleen uw bisschop u helpen bekijken of u inderdaad al het nodige hebt gedaan om u te bekeren van een bepaalde overtreding, maar het probleem van schuldgevoel is niet altijd eenvoudig. Schuldgevoel kan een goed teken zijn, dat ons verteld dat we gezondigd hebben en het plan van de Heer voor bekering moeten toepassen. Maar schuldgevoel nadat we ons oprecht bekeerd hebben kan eveneens buitengewoon schadelijk zijn en sommige mensen lijden daar onevenredig lang onder of voelen zich schuldig over iets waar ze zich helemaal niet schuldig over hoeven te voelen.

Mensen die ik raad heb mogen geven en die met dat eerste probleem te kampen hadden - het niet kwijt kunnen raken van hun schuldgevoel, zelfs nadat zij zich van een overtreding hebben bekeerd - hebben vaak nog een ander probleem: weinig gevoel van eigenwaarde. Zij hebben het gevoel dat ze niets kunnen doen om hun leven in de hand te krijgen omdat ze zo waardeloos zijn. Zo ken ik bijvoorbeeld een vrouw die een poging tot zelfmoord deed nadat ze zich maandenlang wanhopig eenzaam en afgezonderd van haar familie had gevoeld. Ze gaf zichzelf de schuld van deze afzondering („Als ik een betere

moeder was geweest zouden we een hechtere familie geweest zijn”) en na haar poging tot zelfmoord schakelde ze haar schuldgevoel gewoon over op een ander gezichtspunt („Hoe heb ik ooit zo’n verschrikkelijke zonde kunnen begaan?”).

Ondanks het feit dat haar man, haar bisschop en haar ringpresident haar continu en op een liefdevolle manier hielpen inzien dat de Heer van haar hield, weigerde ze haar schuldgevoel van zich af te zetten omdat ze niet echt geloofde dat ze vergeving waard was. Op een bepaalde manier was schuldgevoel haar bestaansreden geworden omdat het haar in staat stelde de „waardeloze” vrouw die ze was geworden als maar te straffen. Het tweede soort schadelijke schuldgevoelens - zich schuldig voelen zonder schijnbare aanleiding - komt vaak voort uit soortgelijke problemen in verband met een gebrekkig gevoel van eigenwaarde, die veroorzaakt worden door het onvermogen van de persoon om zijn leven behoorlijk in de hand te krijgen. Ik heb zo iemand eens raad mogen geven, een geslaagde zakenman van 45 jaar, die eigenlijk veel liever met kinderen wilde werken. Maar hij vond dat hij zijn gezin moeilijk kon vragen om hun levensstijl te veranderen omdat hij van beroep wilde veranderen. Hij begon zoveel mogelijk zijn werk te vermijden omdat hij er een hekel aan had, maar hij begon eveneens zijn gezin te vermijden. Deze verlamrende ondoelmatigheid op beide fronten gaven hem een schuldgevoel. De juiste oplossing voor zowel de zuster als deze broeder was in wezen dezelfde. Ze begonnen plannen te

maken en ze uit te voeren. Naarmate ze inzagen dat ze beslissingen *konden* nemen nam hun gevoel van eigenwaarde toe, en hun schuldgevoel af en waren ze in staat hun schuldgevoel in het juiste licht te zien. Iemand die zich nog steeds schuldig voelt nadat hij zich allang heeft bekeerd, kan proberen zichzelf de volgende vragen te stellen:

1. Heb ik alle stappen tot bekering genomen? (Erkennen, spijt, zo nodig bekennen, goedmaken enzovoort?)

2. Heb ik de Heer om vergeving gevraagd?

3. Heb ik de Heer toegestaan mijn last te dragen door te vertrouwen op zijn macht en daartoe op zijn liefde voor mij?

4. Heb ik mijzelf mijn overtreding helemaal vergeven?

Aan de andere kant kan iemand die zich schuldig voelt zonder dat hij iets fout heeft gedaan zich afvragen:

1. Heb ik de neiging de dingen erg zwart-wit te zien - zoals helemaal goed of helemaal fout - in plaats van als een mengeling van goed en niet goed? Is het nodig dat ik meer evenwicht ontwikkel?

2. Heb ik een goede verstandhouding met mijn gezin? Heb ik goede vrienden waar ik graag bij ben?

3. Houd ik wel echt van mijzelf?

4. Heb ik het gevoel dat de Heer echt van me houdt?

5. Waarom „moet” ik me schuldig voelen?

Bij de beantwoording van deze vragen kunnen bepaalde punten naar voren komen waaraan iemand moet gaan werken: eerlijk, doordacht en gebedsvol. Vaak helpt het om hierover te praten met een goede vriend of een

leider in de kerk. Soms kan professionele raad waardevol zijn. Schuldgevoel is normaal; het is het teken dat er een overtreding is begaan en dat we ons moeten bekeren. Maar

een ongezond schuldgevoel dat zonder enige reden voortduurt of nadat we ons volledig bekeerd hebben, kan onze hele relatie met onze liefhebbende Vader in de hemel ondermijnen. □

Sharon en Wayne Dequer, ouders van drie kinderen in de wijk Monrovia, ring Arcadia Californië.

Onze kleine kinderen vinden de sabbatdag lang en vervelend. Wat kunnen we doen om de sabbat blijer te maken?

De Heiland onderwees duidelijk dat de sabbatdag een dag is waarop onderscheid gemaakt wordt tussen nutteloze verlangens en werkelijke behoeften op geestelijk en lichamelijk gebied. De energie van kleine kinderen is onbedwingbaar en hun behoefte aan activiteit moet worden onderkend bij het plannen van hun sabbatdag. We kunnen beter vragen „Hoe kunnen ze op zondag actief zijn?” dan „behoren ze op zondag actief te zijn?”

We willen onze kinderen leren dat de zondag een dag is waarop we andere dingen kunnen doen dan door de week. Ze kunnen gemakkelijk zien dat papa op de sabbat niet naar zijn werk gaat of het gras maait, en dat mama geen boodschappen doet of het huis schoonmaakt of koekjes bakt; we doen andere, rustiger dingen. Op welke manier kan de dag ook voor onze kinderen anders zijn?

In de eerste plaats bewaren we de zondag om met het eigen gezin samen te zijn in plaats van met vriendjes te gaan spelen of televisie te kijken. Dan moeten mama en papa ervoor zorgen dat de dag leuk en interessant is. Om dat te bereiken beginnen we, in plaats van de nadruk te leggen op de dingen die we niet behoren te doen, onze kleintjes te leren de vraag te stellen - en te beantwoorden - „Is het gepast?”

Deze vraag voerde ons tot activiteiten als lezen, kleuren, zingen en het bespelen van muziekinstrumenten.

Maar hoewel dit hele geschikte activiteiten schenen te zijn, gaven ze ons niet genoeg om handen voor de hele dag. Dus leerden we ook andere ideeën te vinden: een van de kinderen helpen een brief te „schrijven”, voor een ander als schrijver fungeren terwijl het zijn persoonlijke gedachten dicteert, of een persoonlijk interview hebben met elk kind, of gewoon praten met elkaar en gedachten en ideeën uitwisselen.

Rustig en creatief spelen is, ons inziens, heel geschikt voor de sabbatdag. De vraag of iets wel gepast is kunnen we gewoonlijk beantwoorden door te kijken naar de hoeveelheid voorbereiding en opruiming die een bepaalde activiteit vergt. We kiezen ook spelletjes die verschillen van degene die met vriendjes gespeeld worden. Zo hebben we bijvoorbeeld besloten dat in het zand spelen geen zondagsactiviteit is, maar dat blokken en constructiespelen dat wel zijn. Zij kunnen trouwens aan het evangelie verbonden worden. Zo kan na het lezen van het verhaal van de ark van Noach of van de reis van Lehi naar de Nieuwe Wereld elk kind zijn of haar eigen schip gaan bouwen. De sleutel tot een plezierige sabbatdag voor de kinderen schijnt te zijn dat wij tijd aan hen besteden. Andere zondagsactiviteiten zullen zeker ook tijd vragen, maar een halfuurtje hier en een halfuurtje daar, op de juiste manier met onze kinderen besteedt, is zeer waardevol. Veel gezinnen hebben ontdekt dat naar de kerk toe lopen, althans een deel van de weg, de

kinderen helpt om rustiger te zijn en stiller te zitten. Ook doen we ons best om onze kinderen te helpen de kerkdiensten op zondag te waarderen.

Ook hier is de vraag of iets gepast is op z'n plaats. Rustig speelgoed en kleurboekjes helpen de kleintjes om rustig te blijven, maar deze moeten natuurlijk wel heel strak in de gaten gehouden worden, omdat kinderen in de buurt, en zelfs volwassenen, erdoor afgeleid worden. We zijn altijd opgetogen als we een boek ontdekken dat op het evangelie gericht is; dat gebruiken we dan alleen in de kerk en bij andere bijzondere gelegenheden.

Het kind leert al gauw dat het boek anders is dan zijn andere boeken en zal er hopelijk de *kerk* en *eerbied* aan verbinden.

Wij zijn van mening dat we deze training zo vroeg mogelijk moeten beginnen. Een peuter van één tot drie jaar zal maar heel kort stil kunnen zitten en dus moedigen wij hem aan door hem voor te houden hoe geweldig het voor hem en de rest van het gezin zal zijn wanneer hij groot genoeg is om de hele dienst bij te wonen.

Het komt af en toe voor dat we met één of meer kinderen uit de kapel moeten gaan. Als dit gebeurt vinden wij het belangrijk om de kinderen te helpen zich zo te gedragen alsof ze toch nog in de kapel zijn: rustig en op een stoel gezeten. Anders wordt het uit de kapel gaan een „beloning” voor slecht gedrag. Wij hebben het gevoel dat met straf dreigen de kinderen een tegenzin voor de kerk zou kunnen geven, dus proberen wij de kinderen zo te beïnvloeden dat ze afzondering

van de rest van het gezin zullen willen vermijden.

Als onze kinderen eenmaal groot genoeg zijn om in de vergadering te blijven en we het kleuren en spelen tot na het avondmaal kunnen uitstellen, doen wij, als ouders, echt ons best de dienst zinvol voor ze te maken, en wel op diverse manieren.

We moedigen zelfs onze allerkleinsten aan om mee te doen. We doen samen met een zangboek, waarbij zij het vast mogen houden, en we wijzen de woorden en de noten aan onder het zingen. Thuis zingen we de allerbekendste liederen en leren we ze een paar bijzondere („Komt, gij kinderen van de Heer”, *Heilige lofzangen*, nr. 53, is een van onze lievelingslofzangen) zodat het voor de kinderen echt een bijzondere gelegenheid zal zijn als ze ook in de kerk gezongen worden. Sommige ouders informeren zelfs welke liederen er op zondag gezongen zullen worden om zo hun gezin te kunnen voorbereiden.

Ook helpt het om de kinderen aan te moedigen mee te doen aan andere „standaard”-onderdelen van de avondmaalsvergadering, zoals het opsteken van de hand bij het steunen en ontheffen, en in het bijzonder het nemen van het avondmaal zelf. Sommige wijken zorgen dat er regelmatig een toespraak voor de kinderen in de dienst gegeven wordt, waardoor de kinderen de diensten meer gaan waarderen.

Het is goed om de toespraken na de dienst te bespreken, maar meestal is het dan al te laat om de kinderen ermee te helpen. Daarom fluisteren we de kinderen tijdens de toespraken

korte verklaringen in het oor. (Elk ander gesprek wordt resoluut geweigerd.) Dit is waar de kinderen de verhalen uit de Schriften, die we hun hebben voorgelezen, beginnen te herkennen en waar ze bepaalde onderdelen van de dienst echt waardevol gaan vinden. Dit is ook waar ze het vermogen beginnen te ontwikkelen om echt te luisteren in plaats van te kleuren of te spelen. Het is, bij de planning van zondagsactiviteiten voor kinderen belangrijk ons de liefde van de Heiland voor kinderen te herinneren en zijn opmerking dat wij om het koninkrijk der hemelen te beërven als kleine kinderen moeten worden. Zag Hij de kinderlijke karaktertrekken als onbegrensde energie, nieuwsgierigheid en enthousiasme als kenmerken die slechts getolereerd moeten worden of als goddelijke eigenschappen die gekoesterd moeten worden? Met *zijn* perspectief voor ogen kunnen we gepaste activiteiten, het stellen van doelen en het zinvol en prettig als gezin bij elkaar zijn gebruiken als sleutels om de kinderen te helpen de vreugde van de sabbatdag te ontdekken en te ervaren. □

In memoriam ouderling S. Dilworth Young

Ouderling S. Dilworth Young, emeritus lid van het Eerste Quorum der Zeventig van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, is op 9 juli in een ziekenhuis te Salt Lake City overleden. Hij is 83 jaar geworden.

De doktoren rapporteerden dat de dood door een hartinfarct is veroorzaakt.

Ouderling Young werd vijf dagen na zijn terugkeer uit Los Angeles op zondag 5 juli in het ziekenhuis opgenomen. Ouderling en zuster Young hebben daar twee jaar en vier maanden de leiding gehad over het bezoekerscentrum van de tempel.

Ouderling Young heeft De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen sinds 6 april 1945 als algemene autoriteit gediend, toen hij als lid van de Eerste Raad der Zeventig ondersteund werd. Hij was reeds senior-president van de Eerste Raad der Zeventig, toen hij op 3 oktober 1975 ondersteund werd als president en lid van het

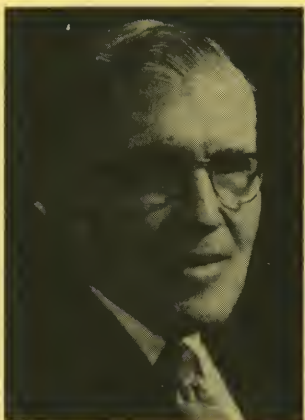
toen gereorganiseerde Eerste Quorum der Zeventig.

Toen het presidium van het Eerste Quorum der Zeventig op 1 oktober 1976 gereorganiseerd werd, werd ouderling Young ontheven als lid van het presidium en gesteund als lid van het quorum.

Als algemene autoriteit heeft ouderling Young grote voldoening ondervonden in het onderwijzen door middel van een schat aan verhalen en ervaringen die voortvloeiden uit de leringen van het evangelie van Jezus Christus en levenslang dienstbetoon aan zijn Meester en zijn naasten.

Seymour Dilworth Young werd op 7 september 1897 te Salt Lake City geboren als zoon van Seymour B. Young jr. en Carlie Louine Young Clawson Young.

Ouderling Young laat zijn vrouw, Huldah Parker Young - hij trouwde haar op 4 januari 1965 in de tempel te

S. Dilworth Young

Salt Lake City - een dochter, een broer en een zuster na.

Hij is in de dood voorgegaan door zijn eerste vrouw, Gladys Pratt Young - hij trouwde haar op 31 mei 1923 in de tempel te Salt Lake City - en zijn zoon Dilworth Randolph Young, die tijdens de oorlog in Europa gesneuveld is.

Nadat hij op zijn negentiende zijn „high school“-diploma behaald had, nam hij dienst bij een eenheid van de veldartillerie en werd tijdens de Eerste Wereldoorlog ingescheept om in Frankrijk ingezet te worden. Voor deze eenheid echter ingezet kon worden, werd de wapenstilstand ondertekend.

Thuisgekomen diende hij drie jaar in het zendingsgebied Central States. Hij werkte als zendingssecretaris en in die tijd wilde dat zeggen dat hij na de zendingspresident het meeste gezag had. Na zijn ontheffing deed hij ervaring op in het zakenleven bij twee firma's in Salt Lake City en vervolgens werd hij bestuurslid van de Boy Scouts of America (Amerikaanse padvinderverseniging) te Ogden in Utah. Hij bekleedde dat ambt

22 jaar, tot zijn roeping als algemene autoriteit.

Als lid van de Eerste Raad der Zeventig heeft hij van 1947 tot 1951 gepresideerd over het zendingsgebied New England en bezocht vele ringen en zendingsgebieden om de leiders en de leden te adviseren en te leiden.

Ouderling Young schreef verschillende boeken onder meer voor kinderen. Hij vond grote voldoening in het maken van aquarellen en onderwees de grondbeginselen hiervan aan enkele andere algemene autoriteiten.

In 1975 ontving ouderling Young van de Brigham Young Universiteit de David-O.-McKay onderscheiding voor zijn menslievendheid.

In 1978 getuigde ouderling Young in een toespraak op de algemene conferentie dat „hij die de geboden onderhoudt en aldus streeft naar een deugdzaam, rechtvaardig leven, de parel van grote waarde van de kennis van de Zoon van God, die onze Heiland is, zal vinden en derhalve vreugde zal hebben. Als hij daarnaast zijn medemensen liefheeft en dient zal hij een heel snoer parels hieraan toevoegen en het eeuwige leven vinden in de tegenwoordigheid van zijn Hemelse Vader en die Heiland.” □

De Chileense jeugd brengt tientallen tot de kerk

John L. Hart

In deze stad in een vallei in het Andesgebte worden de straten begrensd door hoge stenen muren die geel of oranje geverfd zijn en de stoepen er langs betegeld. Hier loopt Juan Carlos Luis Martinez - de zendelingen noemen hem Lucho - langs de muren op zoek naar onderzoekers.

Hij besteedt weinig aandacht aan het tumult achter hem; de hoge door paarden getrokken wagens die groenten en fruit naar de markt brengen en de jachtende taxi's daar gierend tussendoor rijdend. Lucho gluurt door de poort de tuin in, daar is het rustiger en dikwijls klimmen er wijnstokken tegen het latwerk op.

„Hallo, hallo,” roept hij. De huisvrouw onderbreekt haar werk om de dertienjarige jongen te woord te staan. De gelaatsuitdrukking van de jongen wordt het best omschreven als een bijzonder ernstige glimlach.

Lucho is een van de vijftienvintig „jovenes” of jeugdzendingen uit die omgeving. Hun leeftijden variëren van 12 tot 23 jaar. Zij zoeken gezinnen voor de zendelingen en bereiden hen voor door filmstrips te laten zien en hen te begelei-

den. De afgelopen maanden zijn er tientallen gezinnen lid van de kerk geworden ten gevolge van hun inzet en het onderwijs van de zendelingen in het zendingsgebied Chili Santiago Noord.

Bij deze deur gebaart een „streng katholieke” vrouw dat de jongen weg moet gaan.

„Ik vroeg me af waarom de Heer mij niet hielp,” mompelt Lucho in zichzelf.

„Voor ik bij die poort wegging, heb ik nog gebeden. Ik hoorde de kinderen naar hun moeder roepen dat zij die film wilden zien.”

„Goed,” zei de vrouw schouderophalend. „Wat kan zo'n jongen eigenlijk voor kwaad uithalen?”

Veel Chilenen die de voltijdse zendelingen niet binnen willen laten, laten wel de jongelui binnenkomen om een film te vertonen. Sommigen hebben, net als deze vrouw, „meer tijd nodig”, maar anderen stemmen ermee in de „charlas” of lessen te ontvangen.

Een van de andere jongeren heet Viviana Contreras Escobar. Zij is 14, tener en heeft roodbruin haar. Zij bloost en lacht als zij uitlegt hoe zij een les arrangeert. „Ik vraag of er twee bijzonder aardige

Gringos langs mogen komen om hen meer over de kerk te vertellen," zegt ze. Viviana en haar jeugdige collega lieten op een keer 's avonds ergens een film zien, toen de elektriciteit uitviel en zij in het donker over straat moesten. „Ik was heel bang," zei ze. „Dus gingen we zo maar midden op straat in gebed." Zij besloten ergens aan de poort te kloppen. Het eerste huis waar zij klopten had wel elektriciteit. Dit was het enige huis dat geen last van het uitvallen van de stroom leek te hebben, en zij mochten er hun film laten zien. Toen gingen de straatlantaarns weer aan.

„Wij gingen heel gelukkig naar huis," zei Viviana. „Die ervaring heeft ons geholpen een getuigenis van het gebed te krijgen."

Omdat de kerk in hun gebied nog niet volledig georganiseerd is, hebben de jongeren weinig activiteiten. Hun zendingswerk maakt dat zij iets te doen hebben. Zij vergaderen één of twee keer per week en hebben hoge standaarden.

„Zien, dat er mensen gedoopt worden, maakt mij werkelijk gelukkig. Het is het beste dat ik heb kunnen doen sinds ik hier op aarde ben," zei Viviana. □

De eerste ring in Italië wordt georganiseerd in Milaan

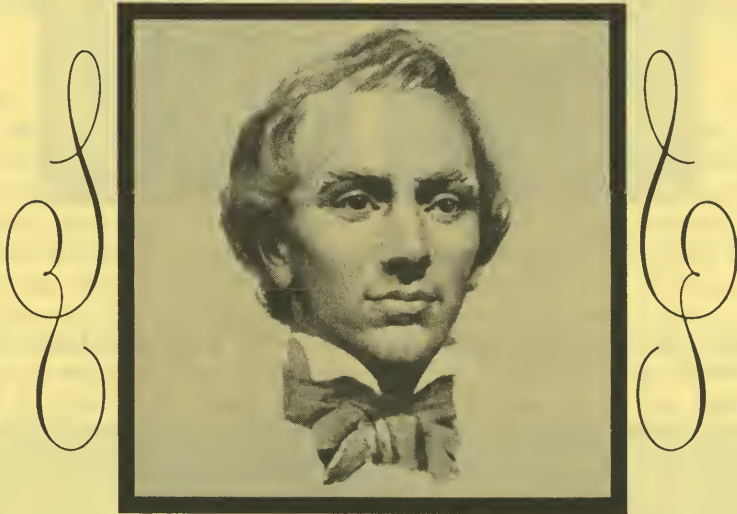
De eerste ring in Italië is op 7 juni in Milaan georganiseerd. Milaan is al eeuwen beroemd wegens zijn houtsnijwerk en zijn opera's en telt tegenwoordig 1,8 miljoen inwoners.

President Ezra Taft Benson van de Raad der Twaalf presideerde over de conferentie die plaatsvond in het „Teatro Lirico". Hij werd bijgestaan door ouderling James M. Paramore van het Eerste Quorum der Zeventig, en tevens uitvoerend bestuurder van het gebied West-Europa en onlangs geroepen als tweede raadgever in het algemeen presidium van de zondagsschool. Hij werd eveneens bijgestaan door Leopoldo Larcher,

regionaal vertegenwoordiger, en Samuel Boren, president van het zendingsgebied Italië Milaan.

Mario Vaira, 57 jaar, is als ringpresident geroepen. Zijn raadgevers zijn Giuseppe Pasta en Lorenzo Botta.

President Benson heeft Italië in april 1980 bezocht en in een conferentie gesproken waar meer dan 1.200 leden aanwezig waren. Zijn eerste woorden bij die gelegenheid luiden: „U hebt hier een ring. Wanneer wordt deze georganiseerd?" De priesterschapsleiders hebben hun inspanningen om de leden voor te bereiden op het organiseren van een ring toen versterkt.

EEN PROFEET DENKT TERUG AAN KERST

uit het dagboek van de profeet Joseph Smith

In de maand december vieren we de geboorte van de Heiland, maar het is ook de maand waarin de profeet Joseph Smith geboren werd - op 23 december 1805. Uit het dagboek van Joseph Smith zien we op

welke manier hij verschillende kerstfeesten heeft doorgebracht nadat hij profeet en president van de kerk geworden was:

1835 Het is kerst en ik ben de hele

dag thuis bij mijn gezin geweest, de eerste keer in een hele lange tijd dat ik van dit voorrecht heb mogen genieten.

1838 Mijn broer Don Carlos en mijn neef George A. Smith zijn teruggekeerd (van zendingen in Kentucky en Tennessee) na een reis van 2415 kilometer, waarvan 1450 te voet en de rest per stoomboot en andere vervoersmiddelen. Ze hebben diverse gemeentes bezocht. Toen ze bijna thuis waren werden ze door een bende herkend en vervolgd, waardoor ze gedwongen werden om 160 kilometer in twee dagen en nachten te reizen. Ze hadden maar weinig te eten en ontsnapten beide nachten maar nauwelijks aan bevriezing.

1841 Omdat het kerst is hebben we met Brigham Young, Heber C. Kimball, Orson Pratt, Wil-

ford Woodruff en John Taylor, vergezeld van hun vrouwen, en Willard Richards de avond bij Hiram Kimball doorgebracht. Na het eten gaf meneer Kimball elk van de twaalf apostelen een stuk land ten westen van zijn tweede huis in Nauvoo.

1843 Vannacht, omstreeks één uur, werd ik door een Engelse zuster en haar familie wakker gemaakt met het lied: „Mortals, awake! with angels join”, hetgeen mijn ziel met blijdschap vervulde. Mijn hele familie, alsmede onze kostgangers, stonden op om de serenade te beluisteren en ik gaf gehoor aan een verlangen mijn Hemelse Vader te danken voor hun bezoek en hen te zegenen in de naam des Heren. . . Om twee uur zaten er ongeveer vijftig echtparen aan mijn tafel te eten. □

MIERIKSWORTEL MET KERST

Ted Sheil

Vroeger in Nauvoo, omstreeks 1846, maakte mijn vader de beste mierikswortelsaus uit de omtrek en onze burens, die over bijna alles kibbelden, waren het daar tenminste over eens. De lucht van mierikswortel doet me altijd terug denken aan mijn vader en aan thuis toen we nog in Illinois woonden.

Toen het schieten begon en onze schuur afbrandde riep paps ons bij elkaar. Met kalme, geruststellende woorden zei hij ons te bedenken dat onze Hemelse Vader ons zou leiden en beschermen. De gloed van de vlammen achter ons verlichtten onze weg terwijl wij ontsnapten. Ons gezin sloot zich die nacht bij

vele andere heiligen aan die zich te voet en zwaar beladen op weg begaven. Tegen de tijd dat we Council Bluffs (Iowa) hadden bereikt, dat honderden kilometers ver weg lag, waren we doodmoe maar nog steeds vol moed. Velen van ons waren echter halfziek wegens de kleine rantsoenen.

Paps werd opgeroepen voor het Mormoonse Bataljon en na een nacht bidden, de volgende dag gevolgd door dansen en pleziermaken, gingen de mannen op weg.

De daaropvolgende weken en maanden waren erg moeilijk. Mams, kleine Amy, Ruth en ik kregen het, met de hulp van een paar geweldige vrienden, op de een of andere manier voor elkaar om de anderhalve kilometer brede Missouri naar Winter

Quarters over te steken. We trokken in een huisje met een vloer van aangestampte aarde en een dak van zoden. Het was wel heel wat anders dan de mooie witte boerderij die we hadden achtergelaten. Het weinige eten, de lange uren van hard werken en in het bijzonder de afwezigheid van paps maakte het gemakkelijk om ontmoedigd te raken. Maar als mams vermoeide ogen mij aankeken en ze glimlachte begonnen we allebei te lachen en zeiden we: „Als het lente wordt gaan we naar het westen.” Dan begon ze paps lievelingsteksten op te zeggen en al gauw zongen we lofzangen met z'n allen.

Op een dag was ik aan 't jagen. Terwijl ik een spoor volgde om de hoek van een verlaten fort, zag ik ineens een bosje kruiden staan. Ik stopte, bukte me en trok een enorme mierikswortelplant uit de grond. Ik kneep in de wortel en meteen zat mijn neus vol met de geur die tranen in m'n ogen veroorzaakte. Terwijl ik aan paps dacht, die zo ver van ons vandaan was, moest ik vechten tegen m'n tranen. „Ellendige mierikswortel!” mompelde ik.

Daarna knielde ik neer en bad: „Vader, waak alstublieft over paps en help ons dat we gauw weer bij elkaar kunnen zijn. Zegen alstublieft mijn moeder, want het lijkt erop alsof ze elke dag zwakker wordt. En help mij alstublieft ook, zodat ik ons gezin veilig naar het westen zal kunnen leiden.”

Ik plukte zoveel mierikswortel als ik kon dragen en liep met deze eerste lading naar huis.

Mams was aan 't helpen bij een zieke buurvrouw, dus ging ik alvast de mierikswortel fijn stampen zoals paps me dat had geleerd.

Toen mams binnenkwam en de sterke, bekende geur rook, lichtte haar ogen op. Ze keek verwachtingsvol om zich heen en dacht heel even dat paps door een wonder thuisgekomen was. Toen betrok haar gezicht, ze liet zich op haar bed vallen en snikte het uit.

Die avond aten we geen mierikswortel - het deed ons teveel naar paps verlangen. Aan tafel zei niemand veel en de meisjes begrepen niet waarom mams een traan wegpinkte. Tegen de tijd dat ik de volgende ochtend uit bed kwam had mams alle mierikswortel al in een paar potten gestopt. We besloten er pas van te eten als paps weer thuis was. De herfst ging over in de winter en er blies een ijsskoude wind over de rivier. Sneeuwvlokken drongen sneller door de kieren van ons huisje dan wij ze konden dichten. Winter Quarters werd door ziekte en koorts geteisterd. Toen het lente werd waren er meer dan zeshonderd nieuwe graven op de heuvelhelling. De meeste waren kindergrafjes.

We leefden van wild en gedroogde bessen. Ook hadden we wat tarwe, melk en af en toe eieren die we van andere heiligen kregen. Omdat het zo laat in het seizoen was geweest toen we in Winter Quarters aankwamen, was er geen groenteoogst. Niemand wist toen dat, naast het zware leven, het gebrek aan groen-

ten bij veel mensen malaria en bloedvergiftiging veroorzaakte.

De sneeuw stapelde zich op, verstoof en werd weggeblazen. De temperatuur zakte tot ver onder nul. Overdag troostten we elkaar en probeerden we elkaar op te vrolijken. Velen hadden kinderen en anderen door ziekte verloren. We baden veel en de Geest was zo sterk dat wanneer we „Alles wel” zongen, we inderdaad wisten dat alles in orde zou komen. 's Nachts was het moeilijker. Mams en de meisjes en ik knielden neer, spraken onze gebeden uit en kropen in bed. Elke nacht lag ik lang wakker op mijn met zoet prairiehooi gevulde matras, terwijl ik luisterde naar mams onrustige ademhaling en bad dat we in de lente op de een of andere manier erin zouden slagen naar het westen te reizen.

Sinds de herfst had iedereen het over kerst gehad alsof het een symbool was voor het einde van onze problemen. „Als kerst maar eenmaal voorbij is,” zeiden ze dan, „dan redden we 't wel.” Maar tegen het kerstfeest was mams echt ziek en zo zwak dat ze nauwelijks nog op kon staan.

Mams had beloofd dat wij ook wat levensmiddelen zouden bijdragen zodat we allemaal een „echt” kerstmaal zouden hebben. Nu maakte zij zich zorgen dat ze niet met koken kon helpen.

Ondanks al mijn gebeden raakte ik steeds meer ontmoedigd. We hadden in geen maanden iets van paps gehoord. Veel van onze vrienden waren ziek en het aantal graven op de heuvel nam met de dag toe. Ik

kreeg het angstige gevoel dat mams misschien wel zou sterven en dat paps het niet eens zou weten.

Op kerstavond liep ik over de bevroren grond en knielde neer. De wind blies boven mijn hoofd en ik hoorde het scherpe geklepper van de boomtakken die tegen elkaar aansloegen. Er rolden koude tranen over mijn wangen.

„Hoe vaak moet ik nog bidden?” vroeg ik vertwijfeld. Plotseling schaamde ik me. Ik herinnerde me de woorden van mijn vader toen onze wereld die avond, nu al zo lang geleden, om ons heen afbrandde. Toen voelde ik me nederig worden en bad ik om meer geloof.

Kerstdag zelf was mooi en helder. Na de avondmaalsvergadering werd ons kerstmaal op lange tafels gezet. Het was allemaal heel feestelijk en rook heerlijk. Mams en ik voelden ons allebei naar omdat wij de enigen waren die niets hadden bijgedragen. Plotseling herinnerde ik me de potten mierikswortel en fluisterde mams iets toe. Toen glipte ik ongemerkt naar buiten en rende naar huis om ze te pakken.

Toen ik terugkwam was iedereen erg opgewonden. Terwijl ik weg was, was een zekere Hyrum Randolph aangekomen met een heel pak brieven van het bataljon. Mams kreeg er drie en ze stonden vol met liefde, hoop en zegeningen.

Wat een vreugdevol feestmaal was dat! Misschien heeft u nog nooit mierikswortel op een kerstkalkoen gegeten, maar het is heerlijk. Mams en ik hadden het gevoel dat paps

heel dicht bij ons was, terwijl wij er die dag van genoten.

„Zeg eens, jongen,” vroeg broeder Randolph, „wat zit er in die potten?”

„Mierikswortel, meneer, zelfgemaakt, maar natuurlijk niet zo goed als die van paps.”

„Dat is zeer interessant,” zei hij. „Ik ben blij jullie dat te zien eten, want er zijn mensen die erbij zweren als het allerbeste middel tegen allerlei ziekten.”

„Geef dan de mierikswortel eens door!” riep iemand.

Ik sprak een stil dankgebed uit en glimlachte tegen mams.

„Brieven van paps en mierikswortel voor kerst,” lachte ze.

„Ja,” grinnikte ik. „En als het lente wordt gaan we naar het westen”, riepen we allebei tegelijk. □

Antonio stond samen met de andere tweedeklassers in een hoek van het schoolplein van de San Juanschool. De kinderen praatten en lachten en Antonio was helemaal opgewonden.

Rita hield een vinger tegen haar lippen. „Zachtjes,” fluisterde ze, „we willen toch niet dat juffrouw Loma ons hoort.”

„Zo is 't. We moeten plannen maken,” zei Eduardo.

„Wat voor plannen?” vroeg Antonio.

„Voor juffrouw Loma's kerstcadeautje. We willen haar verrassen,” antwoordde Rita.

„Laten we haar een mooi groot cadeau geven,” stelde Pablo voor.

„We hebben geen geld,” bracht Eduardo hem in herinnering.

„Mijn zus zou een grote taart kunnen bakken,” stelde Isabel voor. „Ze werkt in een bakkerij.”

„Dan brengen we allemaal een kaarsje mee!” zei Pablo. „Dan heeft juffrouw Loma een heleboel kaarsjes voor op haar taart.”

„Ik neem een rode mee,” zei Rita.

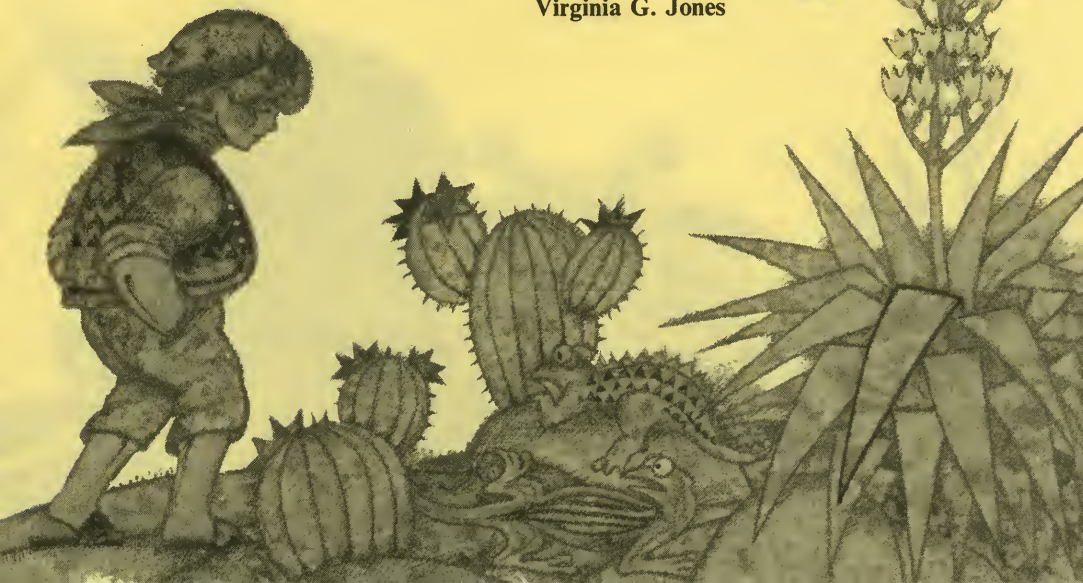
„Ik een groene,” zei Eduardo.

Daarna zeiden de andere kinderen wat voor kleur kaarsje zij mee zouden nemen. Dat wil zeggen, alle kinderen behalve Antonio. Hij had thuis geen enkel kaarsje en evenmin geld om er een te kopen. Antonio voelde zich verdrietig. Juffrouw Loma was een aardige onderwijzeres en hij hield van haar.

Antonio liep bij de andere tweedeklassertjes vandaan. Hij wilde ze niet vertellen dat hij geen kaarsje voor juffrouw Loma's kersttaart kon meenemen. Hij sleepte met zijn voeten langs het zanderige pad dat naar zijn huis voerde, en dacht zo diep na dat hij niet eens de kleine gehoornde hagedisjes zag die zich onder de

ANTONIO'S KAARS

Virginia G. Jones

rotsen verstopten en evenmin de bloemen van de saliestruiken en de bloeiende yuccaplanten.

De hele avond was Antonio zo stil dat zijn moeder zei: „Je moet wel met een probleem zitten, Antonio.” Maar Antonio antwoordde niet. Hij keek alleen verdrietig.

De volgende ochtend nam Antonio zijn lunchpakketje mee en zei zijn moeder gedag. Maar hij vond het helemaal niet fijn om naar school te gaan.

Geen kaars voor juffrouw Loma! piekerde hij. Misschien blijf ik wel de hele dag buiten. Terwijl hij uitkeek naar een plaatsje om te gaan zitten zag hij ineens de yuccaplanten met hun grote witte bloemen. Ze zijn prachtig, dacht hij. Toen kreeg hij een idee.

Antonio plukte een grote stengel die vol zat met prachtige witte bloemen en droeg hem voorzichtig naar school. Toen hij daar aankwam waren de kinderen al in de klas.

Antonio gluurde naar binnen en zag de grote taart staan vol met de gekleurde kaarsjes die de jongens en meisjes hadden meegebracht. Juist op dat moment zag Rita hem.

„Waar is jouw kaarsje, Antonio?” „Hier,” zei hij, en hield de witte stengel met de yuccabloemen voor zich uit. Toen schaamde hij zich ineens zo verschrikkelijk voor zijn cadeautje dat hij zich het liefst wilde verstoppelen.

Iedereen was stil. Juffrouw Loma keek naar Antonio en naar zijn bloem. „Antonio, dat is een prachtige kaars!” riep ze uit. „Soms wordt de yucca de kaars van de Heer genoemd.” En ze pakte de stengel met de roomachtig witte bloemen uit zijn uitgestrekte armen.

De kinderen klaptten. „Dat was een goed idee, Antonio,” zei Isabel.

En Antonio glimlachte heel gelukkig omdat juffrouw Loma er zo heel mooi uitzag met zijn kaars in haar handen - de kaars van de Heer. □

Italië werd in 1850 door Lorenzo Snow voor de prediking van het evangelie ingewijd. Hij zei toen: „De kerk is gevestigd; de boom is geplant en breidt zijn wortels uit. Eens zullen duizenden in Italië het evangelie omarmen.”

In november 1966 heeft president Benson het land opnieuw ingewijd en het Italiaanse zendingsgebied georganiseerd. Er kwamen al spoedig kleine gemeenten tot stand en tegen 1968 waren er 17 gemeenten die samen 260 leden telden.

In 1971 werd het zendingsgebied verdeeld in de Noord- en Zuiditaliaanse zending. In 1975 werd de Noorditaliaanse zending verdeeld in het zendingsgebied Milaan en Padova. In 1977 werd de Zuiditaliaanse zending verdeeld in de zendingsgebieden Rome en Catana.

Er zijn twee presidenten van de kerk in Italië op bezoek geweest. President Harold B. Lee bezocht Italië in 1972 en president Spencer W. Kimball bezocht het in 1977.

De ring Milaan bestaat uit 12 units. Vijf in Milaan en de overige in het gebied er

omheen. De nieuwe ring heeft 1.823 leden.

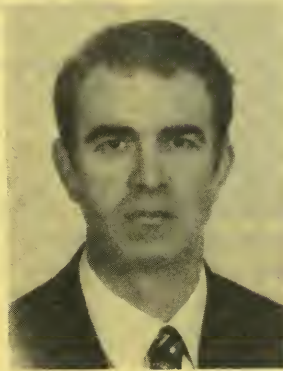
President Benson heeft de Italiaanse leden aangemoedigd om trouw aan de kerk te blijven, hun gezinnen te versterken, hun priesterschap te eren en de geboden te onderhouden. Hij vertelde hen dat zij hierdoor de zegeningen zullen ontvangen „die de Heer voor dat fijne land in petto heeft”.

President Benson heeft de jeugd van de ring tijdens een haardvuuravond toegesproken. Hij heeft hen gewezen op de zegeningen die de vrije wil teweeg brengt en hen het advies gegeven om in hun leven verstandige keuzen te maken. Hij heeft hen eveneens geadviseerd zedelijk rein te leven en respect voor elkaar te hebben.

Een van de leden in Milaan zei: „Als wij denken aan de manier waarop het evangelie in Italië begonnen is, zijn onze harten vol dankbaarheid voor degenen die het evangelie hebben aanvaard, hun leven hebben veranderd en optimistisch hebben uitgezien naar de dag waarop duizenden in Italië het evangelie zouden omarmen.” □

Giuseppe Pasta
Eerste raadgever

Mario Vaira
President

Lorenzo Botta
Tweede raadgever

De eerste Portugese ring telt 1.800 leden

Portugals eerste ring, de ring Lissabon Portugal, is op 10 juni georganiseerd, dat is iets meer dan zesenehalf jaar nadat de zendelingen het evangelie op het Iberisch schiereiland zijn gaan prediken.

Ouderling James M. Paramore van het Eerste Quorum der Zeventig, uitvoerend bestuurder van het gebied West-Europa, heeft het organiseren van de ring gepre-sideerd. De officiële vergadering vond plaats in de „Cinema Roma” te Lissabon, en er waren 1.243 verheugde Portugese leden aanwezig. Ouderling Paramore werd bijgestaan door ouderling Owen James Stevens, regionaal vertegenwoordiger en president Allen K. Coryell, de onlangs ontslagen zendingspresident van het zendingsgebied Lissabon, Portugal.

De nieuwe ring telt vijf wijken en vijf gemeenten, met inbegrip van units in Lissabon, Amadora, Almada, Barreiro, Cacem, Cascais en Sebutal. Er zijn meer dan 160 Melchizedekse priesterschapsdragers onder de 1804 leden van de nieuwe ring. President Jose Manuel da Costa Santos en zijn raadgevers, president Artur Manuel Ventura de Carvalho en president Cory William Bangerter, zijn geroepen om de ring te presideren.

De zendelingen zijn pas in 1974 voor het eerst in Portugal toegelaten. Tot die tijd was er slechts een handjevol leden, die als militairen in Portugal gestationeerd waren. Deze militairen hielden hun diensten in de omgeving van Lissabon. Kort na de komst van de eerste zendingspresident, ouderling William Grant Bangerter, nu lid van het Eerste Quorum der Zeventig, sloten de Portugezen zich bij de kerk aan.

In april 1975 wijdde ouderling Thomas S. Monson van de Raad der Twaalf het land in voor de prediking van het evangelie. Vanaf die tijd hebben de zendelingen in Portugal een gestage stroom bekeerlingen gekregen. Sinds 1978, toen president Coryell zijn ambtsperiode begon, zijn de zendelingen naar nog eens 17 steden en de Azoren, een eilandengroep ten westen van Portugal, gestuurd.

Na het organiseren van de ring Lissabon, Portugal zijn er nog maar twee Westeuropese landen, te weten Spanje en Griekenland, die nog geen ringen hebben. Er zijn drie zendingsgebieden in Spanje, met hun hoofdkantoren in Barcelona, Madrid en Sevilla. De enige kerkelijke unit in Griekenland is een kleine gemeente in Athene die onder het internationale zendingsgebied valt. □

Heilige der laatste dagen wordt voorgedragen voor een ambt in Finland

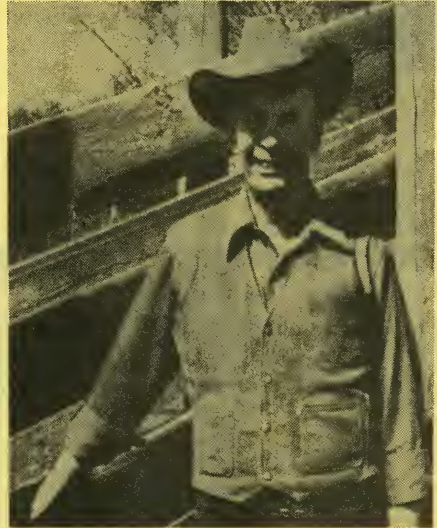
Keith Foote Nyborg, 51-jarig lid van de kerk en voormalig zending, is door president Ronald Reagan voorgedragen als ambassadeur van de Verenigde Staten in Finland.

Nyborg is lid van de Vierde Wijk in Ashton, ring Ashton Idaho. Hij is van 1950-1952 in Finland op zending geweest en is er sindsdien zes of zeven keer op bezoek geweest. Hij is in 1953 gehuwd met Raija-Leena Itonen, geboren in Tampere, Finland.

President Reagan heeft hem op 10 juli voorgedragen en hem daarna opgebeld. „Dat was me wat,” zei Nyborg in een artikel in de Associated Press. „Ik ging rechttop staan en zei: ‚Jazeker president, ik zal er graag dienen.’”

Wanneer de voordracht bevestigd wordt, verhuizen broeder en zuster Nyborg met hun dochter Maija Liisa (20), binnenkort naar de Amerikaanse ambassade in Helsinki. Liisa is onlangs teruggekeerd na een semester aan een Finse universiteit gestudeerd te hebben.

De familie Nyborg heeft twee zoons: Mike (27) die te Salt Lake City woont, en Bruce (25) die te Ashton in Idaho woont. Nyborg is van Deense afkomst en leidt sinds 1961 de boerderij „Finlandia”. □

Keith Foote Nyborg

Ouderling G. Homer Durham krijgt een nieuwe roeping

G. Homer Durham

Ouderling G. Homer Durham, sedert 1976 lid van het Eerste Quorum der Zeventig werd tijdens de algemene conferentie in oktober (van dit jaar) steun verleend als lid van het presidium van dat quorum. Hij neemt de onbezette plaats in, die in juli 1981 ontstaan is toen ouder-

ling Neal A. Maxwell geroepen werd als het nieuwste lid van het Quorum der Twaalf Apostelen.

Toen hem steun verleend werd voor zijn nieuwe roeping was ouderling Durham in een ziekenhuis in Salt Lake City herstellende van een hartoperatie.

Ouderling Durham, die zeventig jaar oud is, werd algemene autoriteit volgend op een voortreffelijke loopbaan bij het hoger onderwijs. Hij ging in 1976 met pensioen. Hij was ook president van de Universiteit van de staat Arizona en vice-president van de Universiteit van Utah. Sinds zijn roeping in het Eerste Quorum der Zeventig heeft hij dienst gedaan als algemeen directeur van het Geschiedkundig bureau van de kerk.

Hij trouwde met Eudora Widtsoe en zij zijn de ouders van drie kinderen. □

BARBARA SMITH:

een oproep
om te
dienen,
een tijd
van
vreugde

JoAnn Jolley

Barbara Smith beweegt zich bevallig onder de zusters van de kerk, geeft menige warme handdruk en omarmt herhaaldelijk vrouwen uit de gehele wereld die naar haar opkijken als presidente van de Zustershulpvereniging, die anderhalfmiljoen leden telt. Het is nauwelijks verbazingwekkend dat de zusters uit de gehele kerk zich tot haar rustige waardigheid voelen aangetrokken.

Niet elke vrouw zal zuster Smith persoonlijk kunnen ontmoeten. Maar zij zou ze, als dat mogelijk was, het liefst allemaal te eten vragen.

„Barbara voelt diep met alle zusters in de kerk mee”, zegt haar man vol trots. En Douglas H. Smith is de eerste om een

van de vitale bronnen van de kracht en bekwaamheid van zijn eigen vrouw te onderkennen: „Een van onze kinderen zei eens dat je, als je Barbara een roeping geeft, eigenlijk het hele gezin zou moeten aanstellen, omdat die oproep voor ons allemaal geldt. Wij maken allemaal deel uit van wat Barbara doet. Op de een of andere manier wordt de hele familie - de kinderen, de kleinkinderen, de burens, vrienden - aan 't werk gesteld om haar te helpen en te steunen. We vinden het fijn deel van haar roeping uit te maken, net zoals zij steeds een deel van onze roepingen is geweest. We zijn een hele hechte familie.”

Zuster Smith vindt dat de Zustershulpvereniging, net als een gezin, zichzelf vervult door „de zegeningen van de Heer te waarderen, te leren glimlachen, te leren tijd voor elkaar te nemen en te leren vreugde te ondervinden in de korte tijd dat we in de sterfelijkheid doorbrengen. Het hoort een tijd van dienstbetoon en vreugde te zijn en zijn Geest dient in ons midden te zijn. En dat zal het ook zijn als we Hem de kans geven dat ervan te maken”.

„De Heer heeft me altijd gezegend”, zegt ze. „Ik heb geen negatief leven gehad; het is een goede en plezierige ervaring geweest. Natuurlijk zijn er problemen geweest. Maar ik wist dat de Heer van me hield en me erdoorheen hielp.”

Haar dochter, Catherine Faulkner, zegt: „Haar vele taken vormden nooit een probleem voor haar; ze liet ons eigenlijk voelen dat we deel uitmaakten van deze ervaringen.”

„Ze is een vrouw die zich bijzonder gemakkelijk laat benaderen,” zegt zuster Mayola R. Miltenberger, algemeen secretaresse van de Zustershulpvereniging. „Iedereen die bij haar komt voelt

zich prettig ontvangen.” Marian R. Boyer, eerste raadgeefster in het ZHV-presidium voegt hieraan toe: „Ik heb haar te laat op belangrijke vergaderingen zien komen door haar zorg voor

President Kimball kwam bij ons thuis en zei: „Barbara, ik ben gekomen om je te roepen tot presidente van de Zustershulpvereniging van de kerk.”

anderen.” Zuster Shirley W. Thomas, tweede raadgeefster in het presidium zegt dat „ze altijd hoffelijk is. De mensen vertrouwen op haar voor identiteit en kracht”.

Het begint thuis. „Ze heeft het nooit te druk voor haar gezin”, zegt haar dochter Sherilynn Alba, de jongste van de zeven kinderen Smith, die nu getrouwd is en zelf twee kinderen heeft. „Dat was zo toen we opgroeiden en dat is nog steeds zo. Als we haar nodig hebben dan is ze er. Ik kan me niet indenken dat ze er niet zou zijn wanneer ik haar mening en raad nodig heb.”

„Ze heeft een werkelijke gave om het goede te zien,” vertelt haar dochter, Lillian Alldredge. „Toen ik klein was nam ze me overal mee naar toe en praatte ze met me zodat ik me belangrijk voelde.” Haar liefdevolle zorg strekt zich uit tot haar kleinkinderen.

„Laatst vroeg ik mijn kinderen (de oudste is veertien) wat zij over oma Smith zouden zeggen,” vertelt Lillian.

„Ze zeiden: ‚Ze neemt de tijd om bij ons te zijn’”.

Tijd is kostbaar voor de algemene presidente van de Zustershulpvereniging. Dus spant zij zich in om aan familiebijeenkomsten, tempelreizen, verjaardagen voor de kleinkinderen en etentjes bij de kinderen thuis mee te kunnen doen. „We raken enorm bij elkaar betrokken,” zegt broeder Smith. „Als de één een probleem heeft, hebben we allemaal dat probleem; als de één succes heeft, is het ons aller succes; en als iemand geroepen wordt om te dienen, delen we in die roeping voor zover dat mogelijk en gepast is.”

De man die al bijna veertig jaar de echtgenoot van zuster Smith is en president van een levensverzekeringsmaatschappij, en die de kerk op dit moment als regionale vertegenwoordiger dient, beschrijft hun onwankelbare toewijding aan de beginselen van hulp en steun - een toewijding die jarenlang gevoed is door wederzijdse overeenstemming. Ze hebben beiden door de jaren van hun huwelijk heen zware taken gehad, zowel in als buiten de kerk, maar geen van beiden heeft het ooit hoeven te doen zonder de steun van de ander.

Zijn reactie op de roeping van zuster Smith toor de Zustershulpvereniging was een onmiddellijke motie van vertrouwen. „President Kimball kwam bij ons thuis en zei: ‚Barbara, ik ben gekomen om je te roepen tot presidente van de Zustershulpvereniging van de kerk’. Toen keerde hij zich naar mij toe en vroeg: ‚Douglas, wil jij haar in deze roeping steunen?’ Op dat moment voelde ik dat de president van de kerk mij een bijzondere roeping gaf: een roeping om mijn vrouw te steunen. En dat was dus mijn oproep om te dienen. Ik vertelde

president Kimball dat Barbara mij de vijfendertig jaar die ik in dienst van de kerk had besteed steeds had gesteund en dat het een eer voor mij zou zijn haar te steunen: wat ik geprobeerd heb te doen.”

De meeste zusters in de kerk hebben weleens een voorbereide toespraak van zuster Smith gehoord of gelezen en de vriendelijke maar zakelijke manier van optreden gadeslagen, waarmee zij een haardvuuravond voor zusters leidt of een mededeling aan de pers doet. Zij is klaarblijkelijk een vrouw die respect afdwingt. Maar haar warmte wordt voelbaar als ze uit de diepte van haar persoonlijke overtuiging tegen een kleine groep mensen praat. Of als ze jouw hand in de hare neemt en zegt: „Ik ben blij dat ik je ken”, en je weet dat ze het meent. Op zo’n moment is het gemakkelijk om van Barbara Smith te houden en onderkennen we de waarachtigheid van de opmerking van haar dochter Lillian: „Ze heeft ons geleerd om elke kamer of plaats beter achter te laten dan we hem vonden. En zij doet hetzelfde met mensen.”

Zuster Smith houdt er diepe overtuigingen op na, zowel privé als in ’t openbaar, over de Zustershulpvereniging in het algemeen. Hier volgen een paar van haar gedachten over dingen die belangrijk zijn voor alle zusters in de kerk over de gehele wereld.

Over de reorganisatie van het ringbestuur van de Zustershulpvereniging

We hebben de taken van het ringbestuur zó veranderd dat de raadgeefsters de verantwoording dragen voor de informatie rond de programma’s en de presi-

dentes de verantwoording voor de informatie rond de leden van de Zustershulpvereniging. We hopen dat dit de ZHV-leden sterker zal maken dan ooit tevoren. Het brandpunt is vergroot ten einde de stuwkracht aan de volle breedte van het werk van de Zustershulpvereniging te doen toenemen. De leden van het bestuur hebben nu de opdracht toezicht te houden op vele terreinen die voorheen door de presidente behandeld werden. Elk lid van het bestuur werkt nu rechtstreeks op elk van onze terreinen: activering/zendingswerk, lesprogramma/aplicatie, huishoudkunde/kinderkamer, leiderschapstraining, muziek/recreatie, alleenstaanden/overgang, welzijnszorg, huisbezoek/liefdediensten. De wijken volgen over het algemeen ditzelfde patroon en wij zijn daar bijzonder blij om. Hoe meer mensen zich betrokken voelen, des te groter is de medewerking.

Over de mogelijkheden van de Zustershulpvereniging

Ik denk dat geen van ons werkelijk beseft wat voor een grootse organisatie de Zustershulpvereniging is. Een van de redenen waarom de Heer ons die heeft gegeven, is om ons te helpen de kennis en intelligentie te verkrijgen om in deze tijd te kunnen handelen. En het is niet alleen het soort kennis dat we uit boeken kunnen opdoen, maar de kennis die we kunnen krijgen doordat we de Geest met ons hebben. We zijn eigenlijk pas in het beginstadium. We hebben een goede basis omdat we goede, sterke vrouwen in het verleden hebben gehad. Eén van onze geweldige verantwoordelijkheden in deze tijd is het verwerven van kennis en informatie opdat we de zegeningen van de hemel zullen ontvangen.

Over het naleven van de evangeliebeginselen

Er is niets waar ik de zusters in de kerk liever van zou willen doordringen dan het belang om elk evangeliebeginsel te leren en toe te passen in hun eigen situatie. De Heer heeft ons tenslotte geen twee verschillende Schriften gegeven: één voor alleenstaanden en één voor gehuwden, en toch zeggen alleenstaanden zo vaak: „Waarom zijn er geen lessen die meer op ons dan op de anderen betrekking hebben?” Maar er kunnen geen lessen voor de een of voor de ander zijn. We moeten ze *allemaal* aan onze persoonlijke omstandigheden aanpassen omdat de lessen voor iedereen zijn. Het beginsel is algemeen. Het trieste is dat wij ons eigen begrip beperken. Maar in plaats van te zeggen: „Waarom past *u* dit beginsel niet aan mij aan?” zouden we moeten zeggen: „Hoe kan dit beginsel op mij van toepassing zijn?” De Heer wil dat wij zijn beginselen op alles wat we doen leren toepassen.

Over jonge zusters die lid van de Zustershulpvereniging worden

Ik wil graag dat zij weten wat een grote gave de Zustershulpvereniging is. Ik weet dat sommige zusters in 't verleden nooit enig contact met de Zustershulpvereniging hebben gehad, maar ik hoop dat zij de tijd zullen nemen om de grote kracht in oudere vrouwen te ontdekken en dat zij zullen beseffen dat zij zelf veel aan de organisatie kunnen bijdragen. De Zustershulpvereniging is voor de rest van hun leven de hunne; het is geen tijdelijke opdracht maar een levenslange organisatie te hunnen behoeve en de

Heer heeft haar verschaft om ze te zegenen en te sterken. Ze kunnen zoveel als zij willen van de Zustershulpvereniging krijgen en er is zoveel wat zij, in hun eigen voordeel, eraan kunnen geven.

Als u mij zou vragen wat ik de leidsters over deze jonge vrouwen zou vertellen, dan zou ik zeggen: zorg ervoor dat u ze onmiddellijk taken geeft. Geef ze func-

singsperiode. Ze raken zelden verloren als ze een band krijgen met de Zustershulpvereniging.

Over het gezin als bron van kracht

Het gezin wordt een bron van kracht door hetgeen er plaatsvindt, het is de

Als de Zustershulpvereniging de zusters erbij kan betrekken, zijn zij vaak in staat hun gezin te versterken en de stabiliteit te verkrijgen die zij nodig hebben.

ties; ze moeten leren en ze hebben zoveel om bij te dragen. Ik zie zelfs onze jonge vrouwen in de presidiums zowel als in leraressenfuncties en in comité's. Ik zie hoe ze waardevolle leden van de prachtige zusterschap van de kerk worden.

Over de Zustershulpvereniging en het zendingswerk

Er is mij door een aantal zendingspresidenten, priesterschapsleiders en ZHV-leidsters verteld dat we nieuwe bekeeringen vaak kwijtraken tenzij de Zustershulpvereniging de zusters als begeleidsters inschakelt. Maar als de Zustershulpvereniging de zusters erbij kan betrekken, zijn zij vaak in staat hun gezin te versterken en de stabiliteit te verkrijgen die nodig is voor de eerste aanpas-

plaats waar het priesterschap kan functioneren; waar het voorbeeld van goed leren gegeven kan worden. Het is de plaats waar ons dienstbetoon begint en waar elk beginsel van het evangelie kan worden geleerd en nageleefd. Het helpt ons om de kracht tot groei en vooruitgang te verkrijgen, de macht om het kwade te weren, en om de zegeningen van de eeuwigheid te verwerven.

Over de kwade invloeden in de hedendaagse wereld

De poging om het gezin te vernietigen is, naar mijn mening, het grootste kwaad waar wij mee te maken hebben, of dat nu veroorzaakt wordt door echtscheiding of kindermishandeling of onzedelijkheid of depressies - het is allemaal gericht op

het vernietigen van het gezin en het ondermijnen van het gevoel van eigenwaarde. We moeten ons gezin versterken, het kracht geven zodat deze dingen niet kunnen gebeuren. Gebroken gezinnen ontnemen de kinderen een van de grootste bronnen van kracht voor een mens: het voorbeeld van een man en een vrouw die in liefde samenwerken.

Over de samenwerking tussen het priesterschap en de Zustershulvereniging

Beide moeten begrijpen dat de ander bepaalde sterke punten, bijzondere verantwoordelijkheden en een belangrijk doel heeft in deze door God georganiseerde kerk. Ze moeten ernaar streven datgene in elkaar naar voren te brengen dat de grootste zegeningen voor iedereen teweeg zal brengen. Ik denk bijvoorbeeld dat het noodzakelijk is dat de Zustershulvereniging het priesterschap ondersteunt om het succes te laten hebben; we moeten voor de priesterschapsleiders bidden en er steeds zijn om ze te helpen waar dat maar mogelijk is. Ik denk hierbij vooral aan liefdediensten. Vrouwen hebben vele mogelijkheden om bijzonder mededogend te zijn, waarbij zij een grote steun zijn voor de priesterschap. Ik zou graag zien dat dit meer gebeurde.

Over „onze zusters hoeder” zijn

Een geweldige manier om elkaar te dienen is om attent te zijn op het goede in elkaar en „op te houden bij elkander fouten te zoeken” (Leer en Verbonden 88:124). Als we dat ene zouden doen, namelijk geen fouten bij elkander zoe-

ken maar naar het goede kijken, dan zouden we elk mens helpen een beter mens te zijn. De huidige maatschappij is „ik”-gericht en dikwijls vitziek. Ik zou graag willen dat dat veranderde; ik zou graag willen dat we tegen elkaar zeiden: „Jij bent bijzonder”.

Over naastenliefde, de reine liefde van Christus

Naastenliefde bestaat niet alleen uit woorden of daden; zij is ook de motivering erachter. Ik denk dat Christus ons helpt de betekenis van goed doen in te zien; en als we begrijpen waarom we attent moeten zijn op elkanders behoeften en liefdevolle hulp moeten bieden, zullen we ons boven het middelmatige verheffen. Streven naar naastenliefde is streven de Heiland na te volgen. Ik denk dat naastenliefde wortel begint te schieten als we elke dag eraan werken om andere mensen tot zegen te zijn.

Over haar gebeden voor de zusters van de kerk

Je kunt niet elke dag opnieuw voor de zusters bidden zonder een grote liefde voor hen te voelen. Ik bid dat de Heer de zusters zal zegenen. Ik bid dat zij één zullen zijn. Ik bid dat ze zullen begrijpen dat de Zustershulvereniging er is om ze te helpen en dat zij de mogelijkheden die zij hun biedt te baat zullen nemen. Bovenal bid ik dat zij heel veel van elkaar zullen houden. □

De Zustershulpvereniging laat me zingen

Patricia W. Higbee

Ik zou misschien door zijn blijven gaan me blij te voelen in de Zustershulpvereniging zonder me er bewust van te zijn van de vele manieren waarop ik erdoor geholpen ben als er geen sombere lentemorgen was geweest en een scherpzinnige opmerking van mijn dochtertje.

Terwijl ik die ochtend snel de afwas deed keek ik uit het keukenraam naar de donkere wolken en de wervelende sneeuwvlokken. Gewoonlijk zou het weer me somber hebben gesteld maar de woorden van een lievelingslofzang over de winter die zijn einde nadert, bleef door mijn hoofd spoken en ik begon te neurien.

Vanaf de ontbijttafel riep mijn dochtertje: „Het is vandaag vast ZHV-dag!”

„Hoe weet jij dat?” vroeg ik. „Heb je me in mijn lesboek zien lezen?”

„Nee, mam,” giechelde ze. „U was aan ’t zingen.”

„Wat zeg je nu?” vroeg ik. „Wat heeft mijn zingen met de ZHV-dag te maken?”

Terwijl ze mijn reactie gadesloeg zei ze langzaam: „Op alle andere ochtenden bent u knorrig”.

Ik geef toe dat ik ’s morgens niet op mijn best ben, maar ik hoopte dat ze nu toch wel overdreef. Maar in elk geval had zij

op haar eigen manier ontdekt dat ik blij was als ik naar de Zustershulpvereniging ging. En toen begon ik erover na te denken *waarom* ik zo enthousiast over de Zustershulpvereniging was.

Zusterschap en samenwerking

De Zustershulpvereniging biedt me een verscheidenheid van vriendinnen. Ik geniet er van het leren kennen en waarderen van vrouwen van alle leeftijden, wier achtergrond, talenten, hobby’s, politieke overtuigingen en ideeën vaak totaal van de mijne verschillen. Doordat ik van deze vrouwen leer houden, wil ik hen en hun gezinnen dienen. Daar de Zustershulpvereniging verkondigt dat het dienen van de mensheid een van haar bestaansredenen is, zijn mijn eigen gevoelens over dienstbetoon zeer zeker verbeterd.

Een paar jaar geleden bijvoorbeeld, vertelde een broeder in onze wijk terloops dat zijn vrouw en verschillende van hun kinderen met griep op bed lagen. Ik leefde met hem mee en vroeg automatisch of ik iets kon doen om te helpen. Hij verraste me door te zeggen: „Ja, u zou ons morgen ons avondeten kunnen brengen.”

De hele volgende dag klaagde ik erover dat ik mijn kostbare tijd moest verspillen aan het klaarmaken van een maaltijd voor zijn gezin, terwijl hij gezond was en uitstekend in staat dit zelf te doen.

Wat een verschil was dat met het blij gevoel dat ik kortgeleden had toen ik een maaltijd klaarmaakte voor het gezin van een zuster die aan 't herstellen was van een operatie.

Wat is er tussen deze twee ervaringen gebeurd waardoor mijn houding zo veranderd is? De besprekingen in de Zustershulpvereniging over liefdediensten hebben me beslist geholpen, maar de voorbeelden van opgewekt dienstbetoon in onze wijk hebben nog meer invloed op me gehad. Er zijn zoveel zusters die graag liefdediensten doen, dat het soms lijkt of iemand op de wachtlijst moet komen om dit te mogen doen.

De Zustershulpvereniging geeft me de kans om mijn talenten te ontwikkelen, nieuwe te ontdekken en zelfs dingen te leren doen waar ik maar bitter weinig talent voor heb. Zo kreeg ik bijvoorbeeld een prettig gevoel toen iemand onlangs de woorden van Brigham Young citeerde: „Laat de schoonheid van uw tooi het werk uwer handen zijn.” (*Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe, Salt Lake City, Deseret Book Co., 1977, blz. 214.) Ik vind nu voldoening in het maken van kleren voor de kinderen en mijzelf ofschoon ik een hekel aan naaien had toen ik jong was en dit zeker niet als een van mijn talenten zag. Veel van deze nieuwe vaardigheden waren het directe resultaat van demonstraties op de Zustershulpvereniging.

Ik zing niet mooi. Toen ik een tiener was, hield een van mijn vriendinnen zelfs op

met zingen als we in de kerk naast elkaar zaten, zodat iedereen zou weten dat de muzikale blunders de mijne waren en niet de hare. Maar in een bepaalde wijk hadden ze me echt nodig in een kleine groep die op de leidstersvergadering zou zingen. Terwijl we die dag zongen realiseerde ik me voor het eerst wat het betekent om lofzangen voor de Heer te zingen. Ofschoon ik nog steeds niet mooi zing, heb ik door een zangoefening in de Zustershulpvereniging een geluk leren kennen dat ik anders misschien nooit had ondervonden.

Vele geslaagde dingen die we met onze kinderen doen zijn het directe gevolg van ideeën die door andere vrouwen zijn doorgegeven. Een zuster vertelde eens dat ze haar kinderen in de malaisetijd had moeten grootbrengen en dat ze samen zo hard in hun tuin moesten werken om voedsel voor het gezin te verbouwen, dat ze haar kinderen in die uren vermaakte en onderwees aan de hand van verhalen uit de Schriften. Door 's avonds het Boek van Mormon, de Bijbel en de verhalen uit de geschiedenis van de kerk door te nemen, kon zij ze de volgende dag tot in de details aan haar kinderen navertellen. Hierdoor moedigde zij de liefde voor het evangelie in haar kinderen aan en hielp zij ze ook vreugde in hun werk te vinden. Nu worden er in ons gezin evangelieverhalen verteld terwijl we samen werken, klitten uit lange haren borstelen en reizen.

Geestelijk versterkt

Misschien bestaan er andere groepen die me zouden kunnen helpen om te genieten van zusterschap, het vrouw-zijn, talenten en leren, maar voor mijzelf kan

er op één gebied - vernieuwd geestelijk enthousiasme - geen enkele groep met de Zustershulpvereniging vergeleken worden.

Toen ik voor het eerst door mijn opleiding van huis was en over de Zustershulpvereniging op zondagmorgen hoorde, had ik niet veel zin om erheen te gaan omdat ik het gevoel had dat de Zustershulpvereniging alleen voor oudere zusters was. Maar voordat het jaar voorbij was, was een van de dingen die ik tijdens de weekends thuis het meest miste de geestelijke kracht die ik ontving van het bezoeken van de Zustershulpvereniging. Ik leerde vasten en bidden en me dicht tot de Heer te voelen, in het bijzonder als ik mijn les voorbereidde.

Als ik me nu niet dicht bij de Heer voel, denk ik aan deze dagen terug en troost het mij te weten dat ik me opnieuw dicht bij Hem kan voelen als ik mij daarvoor inspan. De Zustershulpvereniging is georganiseerd, wordt gepland en uitgevoerd door inspiratie. Het iedere week bijwonen van de vergadering helpt me Gods wetten na te leven en zijn hulp te ontvangen.

Een gesprek dat ik een aantal jaren geleden met een vriendin had was van grote invloed op mijn vaste voornemen de Zustershulpvereniging regelmatig te

bezoeken. Ik was juist gestopt met lesgeven na een korte carrière in het onderwijs en genoot ervan iedere dag thuis te zijn. Mijn vriendin vroeg me: „Als je niet meer gaat werken, vergooi je dan niet al die jaren van je studie?”

Mijn antwoorden overtuigden haar niet erg. „Ik ken je,” ging ze door. „Je houdt niet van koken of naaien. Je hield er als tiener al niet van om op kinderen te gaan passen zoals de rest van ons deed. Jij studeert graag en wilt wat doen. Je vindt het fijn om met mensen om te gaan. Thuiszitten zal je binnen een paar jaar gruwelijk gaan vervelen.”

„Nou,” zei ik, misschien een beetje al te zelfvoldaan, „ik heb de Zustershulpvereniging toch.”

„Vertel me alsjeblieft niet dat één vergadering per week aan al je behoeften naast het huishouden kan voldoen,” protesteerde ze.

Sinds die tijd heb ik ontdekt dat we allebei gelijk hadden bij dat gesprek. Thuiszitten is moeilijker voor me geweest dan ik had verwacht. Maar het horen bij een organisatie die zusterschap, vrouwelijkheid en een verlangen om te dienen aanmoedigt, talenten ontwikkelt, leren stimuleert en de geestelijke instelling verbetert, maakt me gelukkig. Ja, ze laat me zelfs zingen. □

AÄRON

Jongemannen kunnen leren wat voor dienstknecht in het priesterschap zij behoren te zijn door het voorbeeld van Aäron te bestuderen.

Victor L. Ludlow

De meeste jonge Aäronische priesterschapsdragers weten niet dat Aäron en zijn broer Mozes lang geleden een van de grootste voorbeelden van het leiding geven vanuit het priesterschap hebben vastgelegd. Het is waar dat Aärons priesterlijke functies meestal overschaduw worden door de profetische ervaringen van zijn jongere broer terwijl Mozes de Israëlieten uit hun gevangenschap leidde en de Mozaische bedeling op gang bracht. Desondanks typeerde Aäron dienstbetoon aan God op zo'n prachtige wijze, dat een van de belangrijke afdelingen van des Heren priesterschap naar hem genoemd werd. Ik ontving het Aäronische priesterschap een kwart eeuw geleden. Sinds die tijd heb ik geprobeerd de beginselen van het leiding geven vanuit het priesterschap, die Aäron zo goed in de praktijk bracht, te leren en toe te passen. Tien beginselen in het bijzonder springen er in mijn gedachten uit.

1. *Aanvaard God.* Als jongen zag Aäron hoe zijn jongere broer, Mozes, door een wonder van de dood gered werd en daarna opgroeide in koninklijke luxe voordat hij uit Egypte naar Midian vluchtte. Aäron bleef in slavernij achter, waar hij zich gemakkelijk tegen God en de Hebreeuwse godsdienst had kunnen keren. Maar in plaats daarvan moet hij dichter tot de Heer gekomen zijn. De ervaringen waardoor hij een getuigenis verkreeg zijn niet opgetekend, maar toen hij de tachtig gepasseerd was „zei de Heer tot Aäron: Ga Mozes in de woestijn tegemoet. Hij ging (zie Exodus 4:27). Aärons geloof in God gaf hem kracht voor de moeilijkheden die hij en Mozes zouden krijgen.

Ironisch genoeg kwamen de eerste moeilijkheden uit zijn eigen volk. Van de Heer kreeg Mozes wonderbaarlijke tekens om de mensen te helpen overtuigen dat hij hun verlosser was (zie Exodus 4:1-9), en deze tekens, samen met het getuigenis van Aäron, overtuigden de Israëlieten ervan zich door de twee broers te laten vertegenwoordigen bij de Faraó (zie Exodus 4:29-31). Maar toen de Faraó boos werd en de lasten van het volk vermeerderde, keerden de Israëlieten zich tegen hen. Mozes drukte zijn verdriet en twijfel uit in gebed aan de Heer (zie Exodus 5:20-23), maar er is geen enkel bewijs dat zijn of Aärons geloof ooit aan 't wankelen werd gebracht.

Ik herinner me hoe mijn eigen geloof weleens beproefd is. Mijn laatste drie schooljaren, die ik doorbracht in Bloomington (Indiana), werden gekenmerkt door constante aanvallen op mijn overtuigingen door de leerlingen die geen lid van de kerk waren. In die tijd was mijn enige verdediging hetzelfde te doen als

Mozes en Aäron: mijn banden met de Heer aanhalen. Ik beredeneerde dat God wel moest bestaan aangezien ik het tegendeel niet kon bewijzen. Ik veronderstelde ook dat Hij met mij contact kon en zou hebben. Met deze ideeën in mijn hoofd, en met het geloof dat de getuigenissen van mijn ouders op iets reëls gebaseerd moesten zijn, bad ik met vuur. Uit die intense strijd ontving ik mijn eigen getuigenis van Gods bestaan.

2. *Bouw karakter.* Eén indrukwekkend aspect van het leven van Aäron, is hoe hij zijn jongere broer zo volledig als profet aanvaardde. Mozes had nooit als een Hebreeuwse slaaf geleefd en had veertig jaar buiten Egypte geleefd. Aäron zou zichzelf beter in staat hebben kunnen vinden om de Hebreeërs uit Egypte te leiden door zijn leeftijd en ervaring, maar hij accepteerde Mozes vanaf het begin als de profet van de Heer. Maar toch werden hij en zijn zuster Miriam op een bepaald moment door de Heer gestraft omdat ze jaloeers waren op de relatie tussen Mozes en God. (Zie Numeri 12.) Een man van minder formaat zou zich misschien door bitterheid en jaloezie tegen de profet hebben laten keren, maar Aäron bekeerde zich.

Aäron heeft een aantal verleidingen in dit opzicht moeten weerstaan. Hij kan zich bewust geweest zijn van de profetieën van Jozef, de zoon van Jakob, die voorspeld had dat een ziener, genaamd Mozes, door de dochter van de koning opgevoed zou worden (zie de vertaling van Joseph Smith van Genesis 50:29). Er zijn geen profetische beloften of grote patriarchale zegeningen aangaande Aäron bekend; hij had maar al te makkelijk door onverschilligheid en jaloezie zijn eigen groei hebben kunnen

beperken. In plaats daarvan verbeterde hij doorlopend zijn eigen leven en karakter totdat hij zelf de Heer als een groot dienstknecht vertegenwoordigde.

Ik herinner me dezelfde mengeling van gevoelens op een veel kleinere schaal toen ik een leraar was in de negende wijk te Provo. Toen de functie van quorum-president vrijkwam, had ik het gevoel dat ik deze positie goed zou kunnen vervullen. Maar een ander werd uitgekozen. Ik heb zijn waardigheid en capaciteit niet in twijfel getrokken, maar wel mijzelf afgevraagd of ik misschien niet zo waardig en voorbereid was als ik had moeten zijn. Ik besloot toen ernaar te streven mijn leven doorlopend in orde te houden en mijzelf steeds te verbeteren, zodat ik klaar zou zijn voor welke toekomstige roeping in de kerk dan ook die ik misschien zou ontvangen.

Als heiligen der laatste dagen zouden we ons bewust genoeg behoren te zijn van onze zwakheden zodat wij ze overwinnen voordat ze ons overwinnen. Aäron heeft het voorbeeld gesteld.

3. *Maak een rechtvaardig gebruik van gezag.* Priesterschapsdragers hebben een tweeledig probleem als ze moeten kiezen tussen trots en nederigheid. Als mens moeten ze het juiste evenwicht bewaren tussen trots als kinderen van God en nederigheid als sterfelijke mensen behept met zwakheden. Op dezelfde manier moeten zij, als priesterschapsdragers, in staat zijn hun gezag op te eisen en te gebruiken zonder te bezwijken voor de verleiding om naar hogere ambten te streven.

Opnieuw stelt Aäron het voorbeeld. Er bestaan geen aanwijzingen dat hij ooit zijn broers profetische ambt heeft willen hebben, maar evenmin was hij zwak of passief wanneer hij met gezag bekleed

werd. Toen hem geboden was voor Mozes tot de Farao te spreken deed hij dat. Hij nam zijn eigen taken op zich en handelde binnen zijn eigen roeping (zie Exodus 4:30; 5:1-4; 6:13; 7:1-2, 6-10, 19-20; 8:5-6, 16-17; 10:3; 11:10).

Wel faalde Aäron in de uitoefening van zijn leiderschap toen hij de verantwoordelijkheid droeg voor de Israëlieten bij de berg Sinaï. Terwijl Mozes op de berg was kon Aäron de mensen niet meer de baas toen zij erop stonden dat hij het gouden kalf voor ze moest maken (zie Exodus 24:14; 32:19-24). Maar na de berisping van Mozes zuiverden Aäron en de Levieten het kamp van hen die weigerden de Heer te volgen (zie Exodus 32:26-29). Daarna moest Aäron vaak het gemopper van de Israëlieten verduren, maar hij gaf ze minder vrijheden. De ervaring van Aäron bij Sinaï doet me denken aan een soortgelijke ervaring die ik eens opdeed in het leger als leider van een kleine groep mannen te Ford Ord (Californië).

Ons peloton was bezig zich voor te bereiden op een bijzondere inspectie; nadat de barakken waren schoongemaakt gingen de mannen naar buiten om hun uitrusting schoon te maken. De sergeant van het peloton riep de vier groepscommandanten naar de barakken waar hij een paar karweitjes ontdekte die nog niet gedaan waren. Hij gelastte me een paar mannen te roepen om deze taken te verrichten. Dus deed ik het raam open en riep naar drie mannen van mijn squadron: „Sergeant Carrington wil dat jullie binnenkomen en nog wat klusjes gaan doen!”

Toen ik me omdraaide vroeg sergeant Carrington: „Wat zei je tegen je mannen?”

„Ik vertelde ze dat u wilt dat ze binnen-

komen om nog wat werk te verzetten.” „Nee,” zei hij, „ik zei tegen *jou* dat je je mannen binnen moest roepen om het werk te verrichten. Je weet wat je moet doen.” In de taal van sergeant Carrington betekende „je weet wat je moet doen” ter plekke honderd opdrukoefeningen uitvoeren.

Op dat moment voelde ik me gefrustreerd en gegeneerd, maar na een paar uur begon ik te waarderen wat hij me had geleerd. Ik was commandant van een groepje mannen en ik had het gezag om ze naar de barakken te roepen om hun werk te doen. Inplaats daarvan had ik de naam en de autoriteit van sergeant Carrington gebruikt om de mannen ertoe aan te zetten hun werk te gaan doen.

We leren uit de Leer en Verbonden 58:26-28 dat we niet in alle dingen geboden moeten worden maar „vele dingen uit eigen vrije wil (dienen) te doen”. We behoren onze roepingen te verheerlijken door onze eigen vrije wil uit te oefenen en onze eigen moed te gebruiken eerder dan terug te vallen op de autoriteit van anderen om ons te ondersteunen of om onze problemen voor ons op te lossen.

4. *Ontwikkel talenten.* Toen Aäron zijn roeping om tot Israël en de Farao te spreken verheerlijkte, ontwikkelde hij de talenten en geestelijke gaven die hij nodig had om zijn rentmeesterschap te vervullen. Hij leerde, bijvoorbeeld, hoe hij openbaringen kon ontvangen (zie Exodus 12:1; Leviticus 10:8; 11:1; 13:1; Numeri 18:1) en zag tenslotte zelfs God op de berg Sinaï (zie Exodus 19:24; 24:9-10). Hij ontwikkelde zijn talenten zo goed, dat één belangrijke geestelijke gave naar hem werd vernoemd: de „gave van Aäron”. Oliver Cowdery werd deze

gave in onze bedeling beloofd. (Zie Leer en Verbonden 8:6-11.)

Aäron was de woordvoerder voor Mozes zoals Mozes de profeet of woordvoerder voor de Heer was. Als woordvoerder voor Mozes en de Heer was Aäron verantwoordelijk voor het doorgeven van de boodschappen van de Heer en voor het onderwijzen van de Israëlieten (zie Leviticus 10:11; Deuteronomium 33:10). Vele profeten, waaronder Mozes en Henoch, waren beducht over hun roepingen en niet zeker van hun capaciteit om de boodschap van de Heer op de juiste manier door te geven. Een profeet moet niet alleen Gods woord begrijpen, maar het ook aan anderen doorgeven. Aärons spreektalent stelde hem in staat deze ontzagwekkende taak te vervullen.

5. *Doorsta problemen.* Aäron ondervond vele teleurstellingen tijdens zijn bediening. Hij was getuige van de goddeloosheid van de Israëlieten ten tijde van het gouden kalf en zag later duizenden sterven wegens plagen en goddelijke straffen (zie Numeri 11, 14, 16). Ook leed hij onder persoonlijke tragedies en teleurstellingen. Twee van zijn vier zoons werden door het vuur van de Heer gedood (zie Leviticus 10:1-2) en zijn zuster werd melaats (zie Numeri 12:10). Tijdens deze beproevingen bleef hij kalm (zie Leviticus 10:3) en vroeg om vergoeding voor zijn eigen zwakheden (zie Numeri 12:11). Op een bepaald moment beschuldigden de Israëlieten hem ervan dat hij zichzelf teveel gezag toeëigende (zie Numeri 16:3); hij en Mozes werden gestraft omdat ze de Heer niet de juiste eer gaven en zich niet aan bepaalde instructies hadden gehouden toen het water uit een rots kwam. Ook werd hem verteld dat hij het beloofde land niet met

de Israëlieten zou binnentrekken (zie Numeri 20:12-20). Aärons leven was vol frustraties en uitgestelde beloningen. Maar in plaats van daardoor zwakker en bitter te worden, of zich tegen de Heer te keren, werd Aäron sterker en vervulde tenslotte zijn rentmeesterschap.

Velen onder ons moeten net als hij leren om ons geloof in Gods rechtvaardigheid te behouden en waardig te blijven leven voor zegeningen die niet direct komen. Ik herinner me een hele fijne jongeman in Solingen, toen ik op zending was in Duitsland, die mijn collega en ik ijverig onderwezen, voor wie wij vastten en baden. Aanvankelijk gaven zijn ouders hem geen toestemming om gedoopt te worden en hij verloor zijn belangstelling voor de kerk. Maar dertien jaar later, nadat zijn huwelijk was misgelopen, vond hij de kerk terug; en toen hij voor zaken in Chicago moest zijn, reisde hij door naar Salt Lake City en beleefde ik de intense vreugde hem te mogen dopen.

6. *Vervul uw rentmeesterschap.*

Aärons roeping vereiste van hem dat hij zijn taken zeer nauwgezet en tot in de details vervulde, in het bijzonder met betrekking tot de tabernakel (zie Exodus 28, 39) en bij het brengen van de verschillende offers (zie Leviticus 5-7). Hoofdstuk tien van Leviticus geeft ons het verslag van een episode van onbehoorlijk rentmeesterschap door twee van de vier zonen van Aäron. Zij offerden „vreemd wierook” op het gouden altaar in de tabernakel en werden door de Heer neergeslagen. Ze hadden kennelijk te veel wijn gedronken, want de Heer gebod Aäron, zijn zoons en de latere generaties Levitische priesters om helemaal geen wijn te drinken tijdens het uitoefenen van hun taken en wanneer zij onderricht gaven (zie vers 8-11). Bij de

dood van zijn twee zonen werd Aäron en zijn overblijvende zonen geboden om geen uiterlijke tekenen van rouw te dragen en zij mochten ook niet aan de begrafenisdienst deelnemen (zie de verzen 6 en 7). Ook moesten ze het overblijfsel van de vleesoffers die nog op het altaar lagen opeten (zie de verzen 12-15). Aäron en zijn zoons volgden deze strikte geboden op.

Degenen die tegenwoordig in het Aäronisch priesterschap dienst doen leren nauwkeurige procedures bij het zegenen en rond dienen van het avondmaal, dopen en andere verordeningen. Als drager van het Aäronisch priesterschap en later als leider in Aäronische priesterschapsprogramma's heb ik de noodzaak om al deze heilige verordeningen correct en precies zoals onze leiders het voorschrijven uit te voeren leren waarderen, zelfs als we niet begrijpen waarom bepaalde handelingen zo moeten worden verricht.

7. *Wees dienstbaar.* Aäron stelde veertig jaar van zijn leven, talenten en energie in dienst van het priesterschap. De voornaamste taken die hij leidde waren onder meer:

- a) Dienst in de tabernakel (zie Leviticus 24:5-9; Exodus 30:7-8, 30).
- b) Het beoordelen van bepaalde gevalen (zie Leviticus 13, 14).
- c) Zorg voor het meubilair in de tabernakel, in het bijzonder de ark des verbonds (zie Numeri 4:5-20).
- d) Wassingen of dopen (zie Exodus 40:12; Leer en Verbonden 84:26-27).
- e) Offers brengen (zie Leviticus 6:12; 9:15-22; Exodus 29:38-44).
- f) Het onderwijzen van de wetten en verbonden (Leviticus 10:11; Deuteronomium 33:10).
- g) Zorg voor de tabernakel, inclusief

het vervoer ervan (zie Numeri 3:5-13, 23-27).

- h) Het blazen van de zilveren trompetten bij oorlog en religieuze feesten (zie Numeri 10:1-8).

Als we deze teksten lezen wordt het ons duidelijk hoeveel tijd en moeite Aäron besteed moet hebben door de jaren heen aan deze taken. Er staat nergens dat hij klaagde over teveel werk of teveel roepingen of dat hij meer tijd wilde hebben om aan andere dingen te besteden. Hij werkte tot aan zijn dood full-time voor het koninkrijk.

Ik geneer me als ik denk aan de keren dat ik aarzelde extra tijd en moeite te geven aan de zeventien leraren van de dertiende wijk in Provo toen ik hun adviseur was. Het is waar dat mijn gezin groter werd, ik een nieuwe baan en een nieuw huis had en andere taken te verrichten, maar het was nodig dat ik herinnerd werd aan mijn verplichtingen ten opzichte van deze jongemannen. Naarmate ik ze beter leerde kennen en van ze leerde houden, werden hun moeilijkheden en problemen de mijne. Langzaam maar zeker ontdekte ik dat ik niet meer uit een gevoel van verantwoordelijkheid werkte, maar in een geest van liefde en belangstelling.

Aäron had het toezicht over een ingewikkeld systeem van offeranden en wij hebben tegenwoordig vele mogelijkheden om onze tijd en talenten ten behoeve van anderen te gebruiken. Andere taken, hoge leeftijd of ons dagelijks werk behoort ons er niet van te verschonen de Heer te dienen en Hem te helpen bij de opbouw van het koninkrijk van God. Hoeveel we ook mogen dienen, geen van ons geeft zoveel als de Heiland of als onze Hemelse Vader.

8. *Help de leiders.* Mozes en Aäron

worden in de Schriften zo vaak te zamen genoemd, dat ze bijna onafscheidelijk lijken te zijn. Als we bedenken dat de vijf eerste boeken van het Oude Testament door Mozes zijn geschreven, krijgen we een goede indruk van het soort trouwe steun dat Aäron Mozes moet hebben gegeven. Mozes, de leider van zijn bedeling en profeet van de Heer, moet zich werkelijk *gesteund* hebben gevoeld, niet alleen doordat Aäron altijd aanwezig was, maar door zijn gewetensvolle dienstbetoon. Doordat Aäron zo ijverig werkte, waren alle religieuze programma's compleet en beschikbaar voor de Israëlieten. Dit gaf ze niet alleen de juiste religieuze omgeving maar het ontlaste Mozes van heel veel zorgen, zodat hij zich kon concentreren op de taken die hij niet kon delegeren.

Priesters in het Aäronische priesterschap ervaren soortgelijke uitdagingen naarmate zij ernaar streven hun priestersquorumpresident, de bisschop, te steunen. Wanneer priesters hun rentmeesterschap verheerlijken kan de bisschop zich op andere gebieden concentreren. Raadgevers en anderen kunnen eveneens een bisschop van vele zorgen ontlasten en hem daardoor in staat stellen beter als „rechter in Israël” en als geestelijk adviseur van de wijk op te treden.

9. *Instruëer opvolgers.* Een van de belangrijkste taken die aan het Aäronisch priesterschap is gegeven, is om te onderwijzen, te waarschuwen, te vermanen en allen uit te nodigen tot Christus te komen (zie Leviticus 10:11; Deuteronomium 33:10; Leer en Verbonden 20:46-59). Aäron leerde de priesters en Levieten hun plichten en bereidde zijn zoon Eleazar voor om het ambt van hogepriester te bekleden. Bij Aärons

dood verliep de overgang naar het nieuwe leiderschap rustig en zonder problemen, hetgeen aangeeft hoe goed hij anderen had voorbereid hierop.

In de studentenwijk waarvan ik bisschop ben moeten we de meeste wijkleden in hun roepingen en taken opleiden. Deze eerstejaarsstudenten zijn vol verlangen om te dienen, maar vaak ontbreekt het hen aan kennis en ervaring om bepaalde roepingen te vervullen. Mijn beide raadgevers zijn ervaren leiders, ze besturen de programma's in de wijk doelmatig en leiden de wijkleden op in de samenwerking met anderen, terwijl ik me concentreer op hun verhouding tot de Heer. Op deze manier werken we als een team bij het instrueren van alle wijkleden in hun aardse taken.

Als leden van de kerk van de Heer dragen we allemaal de grote verantwoordelijkheid om anderen door woord en daad de leerstellingen van het evangelie en de fundamentele waarden van een christelijke leefwijze te onderwijzen. In een tijd van wereldlijke instelling en het uiteenvallen van gezinnen, moeten wij trouw aan onze waarden blijven, zodat we anderen kunnen leren als kinderen van God te leven.

10. *Beoordeel vooruitgang.* De Heer erkende Aärons toegewijde dienstbetoon zowel tijdens zijn leven als na die tijd. God bevestigde Aärons priesterlijk gezag door zijn staf op wonderbaarlijke wijze te laten bloeien (zie Numeri 17:5-9) en door zijn offeranden met goddelijk vuur te verteren (zie Leviticus 9:22-24). Ook gaf Hij Aäron het priesterschap via Mozes (zie Leviticus 8:4-13; Leer en Verbonden 132:59) en beloofde hem daarna dat zijn rechtvaardige nakomelingen voor altijd het recht daarop zouden hebben (zie Exodus 29:9; Nume-

ri 18:1; 1 Kronieken 23:13; Leer en Verbonden 68:16-21; 84:27). Later noemde de Heer één afdeling of orde van dit priesterschap naar Aäron (Leer en Verbonden 107:1-20), hetgeen een teken was van zijn welbehagen in Aärons toegewijde dienstbetoon.

Ik vind het moeilijk mijn eigen dienstbetoon aan de Heer te meten. Ik ben attent op de subtiele manieren waarop de Geest me inspireert, leidt en helpt. Ik tel mijn zegeningen. Ik probeer de dienst die ik aan anderen heb betoond te evalueren. Toch zal de beste afweging van mijn dienstbetoon als priesterschapsdrager tenslotte in mijn gezin tot uiting komen. Als ik het priesterschap eer en liefheb, zal mijn gezin waarschijnlijk hetzelfde doen. Het voorbeeld van Aäron toont aan op welk een uitmuntende wijze het priesterschap geëerd kan worden en hij staat model voor latere generaties van priesterschapsdragers en hun gezinnen. We zouden er goed aan doen ons dienstbetoon even doelmatig en oprecht te laten zijn als dat van Aäron. □

Victor L. Ludlow, professor in de Oude Schriften aan de Brigham Young Universiteit, is adviseur van het diakenenquorum en geeft les in de zondagsschool in zijn wijk te Provo (Utah).

HET KERSTCADEAU

Layne H. Dearden

Drie van de co-assistenten hadden me al verteld dat ik goed genoeg was om de volgende dag - de dag voor kerst - naar huis te gaan om dan na een korte „vakantie” weer naar het ziekenhuis terug te keren. Ik was ervan overtuigd dat ik de bevestiging van dit goede nieuws van dr. Sherman, het hoofd van de afdeling, zou krijgen als hij later op de dag zijn ronde zou doen. Tenslotte verscheen hij en bleef bij mijn bed staan. Zijn onderzoek was geroutineerd; in feite té geroutineerd.

„Het gaat goed me je,” verzekerde hij me en draaide zich om om de kamer uit te gaan. Maar hij had niets gezegd over naar huis gaan met kerst.

Ik slikte mijn paniekegevoel weg en vroeg: „Ik mag morgen toch een paar dagen naar huis, hè?”

Het enige blijk van zijn verbazing was het optrekken van zijn grijze wenkbrauwen. Hij antwoordde langzaam: „Het spijt me, jongen, maar je gaat nog minstens twee weken nergens naar toe.” Zijn stem klonk vriendelijk maar ook beslist. Ik lag daar sprakeloos toen hij de

kamer uit ging. Het enige waar ik mij de laatste paar dagen aan had vastgeklampt was weg. Mijn ene vaste hoop was vermorzeld.

Het was niet eerlijk, niets ervan was eerlijk! Ik was iets langer dan een jaar op zending toen het gebeurde. Ik was gelukkig in mijn roeping; het evangelie onderwijzen in New York was een uitdaging en erg spannend. En de laatste tijd begon het nog produktief te worden ook - ons werk werd met succes gezegend. En ik was met een goede gezondheid gezegend, dat was ik althans tot veertien dagen geleden mijn rechterarm plotseling een paar minuten verlamd was geweest en ik langer dan twee uur niet kon praten.

Niemand wist wat er met me aan de hand was, dus was ik naar dit ziekenhuis in de Bronx (een buurt in New York) gebracht om dat te ontdekken. In het ziekenhuis schenen ze evenmin te weten wat er precies met me gebeurd was. Ik hoorde gefluisterde gesprekken over beroertes, aanvallen, tumoren en syndromen. Dozijnen proeven zonder definitieve resultaten hadden me uitgeput en

zieker gemaakt dan toen ik het ziekenhuis inkwam. Het was gewoon niet eerlijk dat ik mijn tijd in het ziekenhuis moest verdoen terwijl er onderzoekers onderwezen moesten worden; het was in de eerste plaats niet eerlijk dat die geheimzinnige ziekte was op komen dagen.

Ik belde mijn familie in Utah bijna elke avond om hen te verzekeren dat alles in orde was en zij zich geen zorgen hoefden te maken. Mijn moeder wilde met het vliegtuig naar me toe komen, maar ik wist dat m'n ouders daar het geld niet voor hadden en dat ik me mijn verblijf in het ziekenhuis nog meer zou aantrekken als ze kwam. Dus maakte ik grapjes door de telefoon over mijn geheimzinnige ziekte en speelde zorgvuldig de rol van onverschillig slachtoffer, zodat zij zich niet zoveel zorgen over me zouden maken.

Het kleine ziekenhuis in de Bronx, dat bekend stond om zijn werk op neurologisch gebied, moest natuurlijk wel het meest troosteloze en deprimerende oord op de aarde zijn; daarvan was ik na één nacht al helemaal overtuigd. Toen de dagen weken werden maakte mijn hoop dat ik eruit zou mogen met kerst het lijden dragelijk. Gedachten aan kerstdrukte en allerlei leuke dingen verlichtten de verveling en het ongemak.

„Je gaat nog minstens twee weken nergens naar toe.” Deze uitspraak van dr. Sherman bleef in mijn gedachten en gaf me een gevoel van weemoed en onvermijdelijkheid. Als kind droomde ik maanden van tevoren over kerst. Als

jongeman werd mijn kinderlijk plezier slechts ten dele vervangen door een diepere waardering voor mijn vrienden en familieleden . . . en voor Jezus Christus.

Ik lag minstens een kwartierlang roerloos in mijn ziekenhuisbed voordat ik m'n hand uitstak naar de radio en die aanzette; dit apparaat was mijn enige plezier en afleiding geweest in mijn eenzame kamer in het ziekenhuis. Maar zelfs hiernaar luisteren maakte mijn stemming somber. Mijn teleurstelling was omgeslagen in wrok en woede; ik voelde me ellendig. Ik had het gevoel dat ik van binnen veranderde vanuit een corrupte innerlijke bron.

Toch luisterde ik koppig naar de radio omdat ik daar de voorkeur aan gaf boven de normale geluiden uit de gang en de keuken. Elk radiostation scheen me te treiteren met kerstliedjes. Opgewekte stemmen verkondigden vrede op aarde. De zangers herinnerden me er telkens opnieuw aan dat er voor dit seizoen geen plaats zo goed is als thuis. Ik zat niet vol vrede. Ik was niet thuis. Ik zou zelfs niet naar mijn zendingsthus gaan en mijn vrienden van de kerk hier in New York. Voor mij zou er dit jaar geen kerst zijn.

Drieëntwintig december ging langzaam voorbij en ging over in de vierentwintigste. Het ziekenhuis was die avond heel stil geworden. Vele patiënten hadden toestemming gekregen om de kerstdagen thuis door te brengen. Maar ik niet, ik was alleen. Ik was alleen, klein en onbelangrijk.

Ik lag nors in mijn bed en luisterde naar kerstliedjes, die ik in gedachten bespote, terwijl ik vurig hoopte dat de avond snel voorbij zou gaan. Rond 8 uur werd er aan mijn deur geklopt en kwam Ed Cazakoff, een van de pasgedoopte leden die ik had mogen lesgeven, de kamer binnen. Zijn armen waren vol pakjes en er lag een grote lach op z'n gezicht. Hij begroette me met een opgewekt „prettige kerst”, legde de pakjes neer en gaf me een warme handdruk.

Ik was stomverbaasd dat hij vanavond niet bij zijn gezin was. Dit was niet alleen kerstavond, het was ook Chanoecka, een bijzondere tijd voor joodse gezinnen. Er waren erg veel problemen geweest in Eds familie door zijn bekering tot het christendom en het herstelde evangelie, en hij besteedde zoveel mogelijk tijd aan zijn gezin en familie om hen te overtuigen van zijn liefde en trouw.

Eds gezicht straalde die avond toen hij met me sprak. Door zijn warmte, enthousiasme en kwetsbaarheid leek hij jonger dan 24 jaar. Hij lachte doorlopend terwijl hij sprak over zijn kerkwerk, zijn blijdschap in het evangelie en zijn belangstelling en liefde voor onze wederzijdse vrienden en voor zijn familie. Een paar uur lang praatten we met elkaar, luisterden we naar de kerstliedjes op de radio en openden we de pakjes die hij bij zich had. Sommige waren van hem, andere waren van andere vrienden afkomstig.

Toen hij weg was dacht ik aan de uren die het hem zouden kosten om op deze

winterse avond weer thuis te komen. Ik keek om me heen in de eens zo sombere kamer. De prullebak pulde uit van het cadeaupapier, er lag een stapel geopende cadeautjes op de enige stoel die er stond en aan de zijkanten van mijn bed hing een hele rij rood-witte snoepstokken. Maar meer dan de kamer moet ik totaal anders hebben geleken. Mijn hart was getroffen, Eds blijdschap en warmte hadden mijn ziel verwarmd. Ik had alleen gedacht aan de zorgen van het moment terwijl ik God had moeten danken voor de rijke zegeningen die ik voor eeuwig kon hebben.

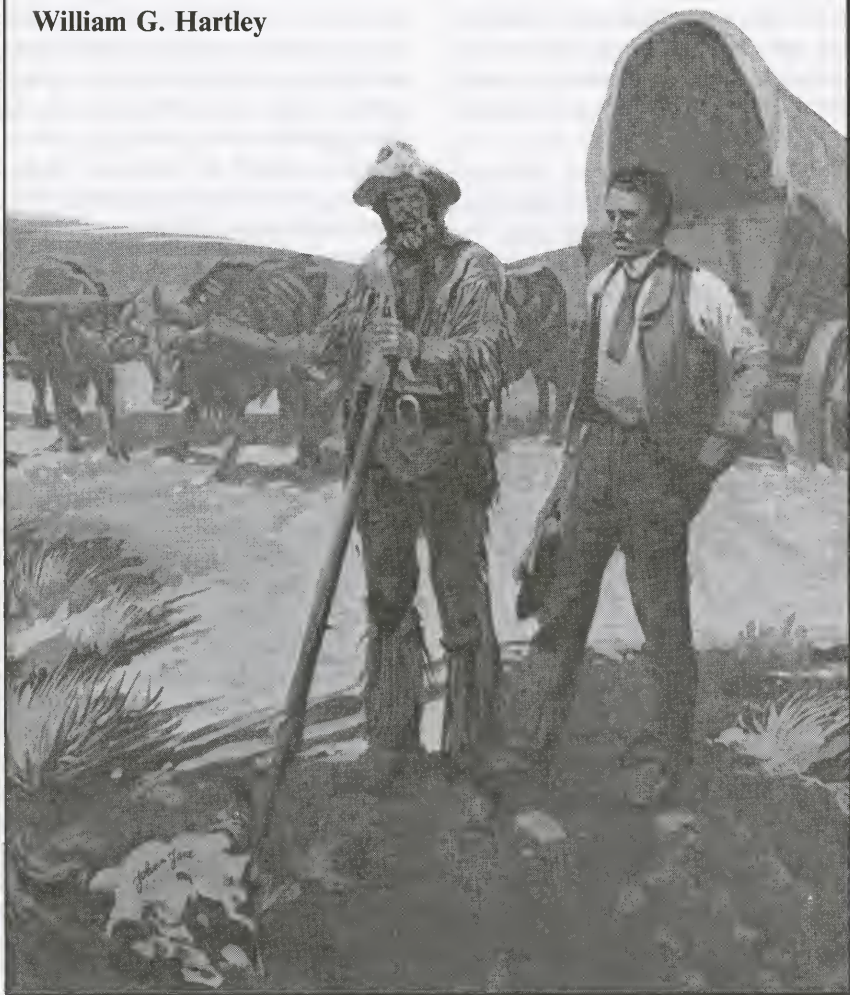
Dit was Eds eerste kerstavond geweest en hij had die aan mij gegeven. Zijn oprechtheid en liefdevolle belangstelling waren een voorbeeld van ware christelijkheid. Hij had voor mij een offer gebracht - hij had zich om mij bekommerd. Hij was zich volkomen bewust geweest van de betekenis van kerst; terwijl ik die had genegeerd. De gemiste pleziertjes waarover ik had liggen klagen waren totaal niet belangrijk. Ze waren op zich namaak en oppervlakkig.

De volgende uren lag ik in het donker naar de kerstliedjes op de radio te luisteren, me nederig bewust van hun betekenis. Ik dacht aan een nacht vele jaren geleden in een land ver over de zee; ik verheugde me over het leven van het Kind Dat die nacht geboren werd en ik was doordrongen van de geest van de komende dag. Ik viel vredig in slaap, heel dankbaar voor de kerstcadeaus die ik had gekregen van twee van mijn broers. □

AVONTUREN VAN EEN JONGE BRITSE ZEEMAN

(DEEL II)

William G. Hartley

William Woods tienerjaren verstreken terwijl hij in dienst was van de Britse marine. Nu, na oorlogservaringen in de Krim en in China en een drie jaar durende reis om de wereld aan boord van *HMS Retribution*, vond de zeeman het fijn om weer thuis te zijn op het eiland Sheppey, dichtbij de monding van de Theems. Hij rustte wat uit en hernieuwde het contact met zijn familieleden, die het geen van allen hadden gewaardeerd dat hij vijf jaar eerder lid geworden was van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Nadat hij veertien dagen thuis was zocht hij de plaatselijke gemeente van de kerk op. Zijn zuster ging met hem mee in de veronderstelling dat hij zo maar een eindje ging wandelen. Ze kwamen terecht op een mormoonse vergadering in Sheerness, die gehouden werd in een „kleine kamer ergens boven en in een vuil achterafgelegen steegje”. William werd hartelijk welkom geheten door de gemeentepresident en een paar heiligen die hem van vroeger kenden. Ze vroegen of hij in de vergadering wilde spreken over zijn ervaringen op zee. Zijn zuster, merkte hij op, was verbaasd te ontdekken dat ik nog steeds mormoon was en mij te horen prediken.

Als aanvulling op zijn afmonsteringsbetaling van 80 pond, vond William werk als slager. Hij werd tegen een goed loon in dienst genomen door niemand anders dan zijn vroegere baas in Maldon, meneer Blaxall, die hem jaren geleden ontslagen had omdat hij lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen geworden was. William keerde dus naar Maldon terug en werkte daar ongeveer een jaar met twee drin-

gende doelen voor ogen: naar Zion emigreren en „een vrouw zoeken”.

In het begin van 1862 ontmoette de zeeman Elizabeth Gentry en werd verliefd op haar. Zij was de aantrekkelijke dochter van de gemeentepresident van Maldon. Haar moeder was in 1853 lid van de kerk geworden, Elizabeth in 1854 en haar vader, die smid was, een jaar later. Broeder Gentry en William, die in hetzelfde jaar gedoopt waren, hadden samen als priesters regelmatig spreekbeurten gehouden in de diensten die om Maldon heen gehouden werden voordat William in dienst van de marine ging.

Toen William en Elizabeth zich verloofden vroegen zij raad aan de reizende ouderling, Francis M. Lyman, over hun emigratie naar Zion. Ouderling Lyman, die later lid van de Raad der Twaalf werd, adviseerde het stel om zich aan te sluiten bij de emigratiegroep die hij aan het organiseren was.

Het stel sloot zich aan bij andere emigrerende heiligen in Londen en het gezelschap reisde naar Liverpool, waar ze aan boord gingen van het oude zeilschip *William Tapscott*, dat speciaal door emigratie-agenten van de kerk gecharterd was. Op die boot ging toen de grootste groep emigrerende heiligen der laatste dagen mee die ooit samen over de Atlantische Oceaan gereisd is, namelijk 800 zielen van de Britse eilanden, Dene-marken en Zweden. „Het was een interessant gezicht,” vertelde William, „om de heiligen aan boord te zien gaan met allerlei bij elkaar gebonden tinnen gebruiksvoorwerpen, terwijl anderen hun stromatassen op hun hoofd droegen en beladen waren met allerlei pakken en lunchmandjes. Sommigen hadden oude meubelstukken bij zich . . . of portretten van overgrootouders.”

William vond het opmerkelijk zo snel als deze grote mensenmenigte, die voor de duur van de reis verdeeld werd in wijken, gepresideerd door speciaal daartoe aangewezen presiderende ouderlingen, ordelijk werd. „Ik geloof niet dat een even groot aantal niet-mormonen ooit zo ordelijk zou zijn geweest,” merkte de doorgewinterde zeeman op. „Niets anders dan de Geest van de Heer zou een dergelijke harmonie kunnen voortbrengen.” Het schip vertrok op 13 mei 1862 uit Liverpool.

Voor elke familie werden wijkonderwijzers aangesteld en ouderling Lyman vroeg William de verantwoording op zich te nemen voor het welzijn van zeven emigranten, waaronder Elizabeth. De zeeman verkreeg hun rantsoenen, zorgde ervoor dat hun eten gekookt werd en verrichtte van allerlei andere noodzakelijke diensten. De langzame, zes weken durende reis, die gekenmerkt werd door wilde zeeën en veel zeeziekte, eindigde bij Caste Garden in New York. De groep kwam door de gezondheidsinspectie en stapte op de trein naar St. Louis (Missouri). Daar de Amerikaanse burgeroorlog net in die periode goed op gang kwam, „werden we een paar keer omgeleid. Op één plaats werden we overgebracht naar een goederentrein. De wagons waren geladen geweest met varkens en waren niet schoongemaakt, waardoor we allemaal vies werden en nog dagen later het stof konden proeven”.

Bij de Missouri moest het gezelschap overstappen op een kleine stoomboot. Deze kwam 's avonds laat in de buurt van Council Bluffs (Iowa) aan, waarna de passagiers en hun bagage in allerijl en verwarring werden ontscheept. Bij het aanbreken van de dag zochten de ver-

moeide reizigers hun her en der verspreide bagage op en kwamen toen samen in het emigratiekamp van de kerk. Daar werden ze georganiseerd in groepen van tien, vijftig en honderd door de emigratie-agent van de kerk, Joseph Young. Daar William een oorlogsveteraan was werd hij tot kapitein van de wacht benoemd.

Er moesten wagons en spannen klaarge maakt worden, bagage ingepakt, voedselvoorraden ingekocht en gestouwd en voermannen opgeleid. Terwijl ze hiermee bezig waren werd het kamp getroffen door een hevige storm met rukwinden, stortregens en felle bliksemschichten. Dieren braken los en sloegen op hol, waarbij ze grote schade aanrichtten. Minstens twee heiligen werden dodelijk getroffen door de bliksem en verscheidene anderen werden verwond. Het water maakte diepe geulen, die op sommige plaatsen drie meter diep waren. Tijdens de storm werd William, als kapitein van de wacht, geroepen om een zuster te helpen die bezig was te bevallen onder een in elkaar gestortte tent. Zowel moeder als kind bleven zijn levenslange vrienden in Utah. De groep had twee of drie dagen nodig om zich te herstellen van de gevolgen van de storm en vele heiligen vonden hun dozen en tassen, die door het water waren weggespoeld, nooit meer terug.

Een zekere broeder Cooper, die Williams handigheid met het vee opmerkte, nam hem in dienst om zijn dieren te trainen om samen in een span te werken en ze vervolgens naar Utah te brengen. In ruil daarvoor werd William en Elizabeth vrij vervoer beloofd. Een paar dagen later kondigde hun werkgever echter aan dat hij niet van plan was om naar Zion te gaan maar wilde dat zij hem

Elizabeth

hielpen om in de buurt een boerderij op te zetten. Toen William dat weigerde werden Elizabeth en hij uit de wagen gezet en zonder eten of water achtergelaten.

Gelukkig voor het gestrande stel reden de ouderlingen Lyman en Charles C. Rich vanuit het westen langs en ontdekten hen die avond. Ze spraken af dat Elizabeth voor 40 dollar met een familie Wardell mee naar Utah kon rijden. Ouderling Lyman vroeg William echter terug te keren naar Florence om mee te helpen met de goederentrein van D.F. Kimball. De verloofde jongeman stemde met tegenzin toe in deze scheiding.

„Dit was wel de grootste beproeving die ik ooit moest ondergaan: mijn verloofde verlaten en terugkeren. Maar ik onderwierp mij, kuste mijn meisje ten afscheid, gaf haar een halve ‚sovereign‘ (een goudstuk van 10 shilling), al het geld dat ik bezat, sprong in de wagen en we

vertrokken, ik bedroefd en me afvragend hoe alles af zou lopen. Broeder Rich zag dat ik in tranen was en zei me om moed te vatten en geloof te hebben en alles zou in orde komen.”

Om zijn eerste nacht in het kamp hebben de andere mannen zowel die avond als nog vele jaren later hartelijk moeten lachen. Toen William naar bed zou gaan dacht hij dat hij uit zijn tas een linnen overall pakte, maar hield daarvoor in de plaats „iets van damesondergoed met kantjes” in zijn handen. Zijn vrienden lachten zich slap. Hij had de tas van zijn geliefde meegenomen in plaats van zijn eigen tas! Maar wellicht lachte de zee-man nog wel het meeste: terwijl de andere leden van de groep drie maanden lang op de harde grond sliepen, rustte William comfortabel in zijn hangmat, die hij tussen twee wagenwielen spande. Op regenachtige nachten trok hij gewoon een stuk canvas over zichzelf en zijn hangmat heen.

Het landschap en de reis werden met de dag vervelender. Dichtbij Chimney Rock* (nu Wyoming) werd een deel van de kudde ziek en stierf, waardoor de groep gedwongen werd met minder trekdieren te doen en elke dag kortere afstanden te reizen. William begon te denken dat hij nooit in Utah zou aankomen en Elizabeth zou terugzien. Op een zaterdag in oktober zakte Williams groep eindelijk af naar Salt Lake City, stil geworden door de prachtige zonsondergang boven het Grote Zoutmeer en door de geweldige stad, met haar regelmatige indeling die zich onder hen uitstreckte. Toen ze de stad naderden

* Een markant opvallende rots in Wyoming, die de pionieren als wegwijzer heeft gediend.

werd William door de bewoonster van een huisje aangeropen. Het was zuster Wardell, de vrouw met wie Elizabeth mee naar Utah was gereisd! William snelde op haar af maar zijn verwachting werd onmiddellijk de bodem ingeslagen. Ze vertelde hem dat Elizabeth niet langer van hem hield en van plan was met een plaatselijke polygamist te trouwen!

„Dit was een donderslag bij heldere hemel voor mij” herinnerde hij zich. Vol verdriet vergezelde de jongeman de groep verder naar de vallei, maar keerde die avond naar de Wardells terug. De vrouw probeerde William over te halen om met haar dochter te trouwen, maar hij had geen belangstelling. „Ik besloot dat ik met de ‚liefde van mijn jeugd’ zou trouwen,” zei hij.

Vrienden uit Maldon woonden in Centerville en dus liep William de 19 kilometer daarheen aan het begin van die volgende week. Hij kwam 's nachts aan en zag „tot mijn grote vreugde dat het meisje van mijn hart in een oude zelfgemaakte ligstoel lag te slapen en er goed uitzag, ofschoon ze bijna in lompen gekleed was. Ze werd wakker en was onbeschrijfelijk blij”. Elizabeth vertelde dat mevrouw Wardell had geprobeerd haar met haar zoon te laten trouwen. Toen dat niet lukte had de moeder het meisje de deur uitgezet en al haar kleren en beddegoed gehouden totdat Elizabeths reisgeld volledig afbetaald was. Toen had de vrouw het verhaal verzonnen dat Elizabeth niet meer van William hield, in de hoop dat de zeeman in de Wardellfamilie zou trouwen.

William keerde naar Salt Lake City terug en reed zijn goederenwagen naar Springville, waar hij zijn loon van drie maanden ontving. Vervolgens liep hij

terug naar Salt Lake City, betaalde de 40 dollar schuld, verzamelde de spullen van hemzelf en Elizabeth en kreeg een lift naar Centerville. Twee weken later trouwde het verloofde stel.

Door hard werken kreeg het jonge paar een fijn stenen huis, terwijl een bloeiende vleeshandel in Salt Lake City hen in staat stelde Elizabeths familie in 1867 te laten immigreren. Maar het jaar daarop gaven de Woods hun huis en zaak op om een moeilijke koloniserende zending in Arizona te vervullen. Vier jaar later keerden ze behoeftig terug en namen hun intrek in een uitgegraven aardwoning in 't gezicht van hun vroegere huis. Opnieuw liet William zijn bloeiende handel en groter wordende gezin achter zich en wel in 1880 om een zending in Engeland te vervullen. Tegen het eind van deze verder succesrijke zending schreef hij:

„Ik verkondigde het evangelie aan mijn geliefden, mijn vader, mijn moeder, broer en zuster en ofschoon geen van mijn familieleden het evangelie hebben aangenomen, moesten ze toegeven dat ze de leerstellingen niet konden weerleggen en erkennen ze dat ik niet ben zoals zij zevenentwintig jaar geleden dachten. Al mijn geliefde familieleden waren opvallend aardig tegen me zoals tegen alle zendelingen die in die tijd bij ze hebben aangeklopt. Ik weet dat God ze daarvoor zal zegenen.”

Zes jaar nadat hij van zijn zending terugkeerde beviel zijn geliefde Elizabeth op 42-jarige leeftijd van hun dertiende kind, maar binnen enkele dagen stierven zowel moeder als baby. William hertrouwde later en verwierf samen met zijn gezin bekendheid in Canada waar de naam Wood verbonden werd aan uitgebreide vee- en vleeshandelsbelangen.

Williams zoon, Edward J., diende de kerk jarenlang als ring- en tempelpresident in Arizona.

Het jaar voordat William stierf schreef hij zijn indrukwekkende levensgeschiedenis op in de hoop dat zijn voorbeeld als bekeerling, zeeman, pionier en zending jonge mensen in de kerk zou leren dat „als het lot ze naar andere plaatsen brengt dan waar zij het evangelie hebben

ontvangen ... zij nooit toe moeten geven aan een uitnodiging die tot onmatigheid of immoraliteit leidt. Bid altijd tot de Heer, of je nu geroepen wordt door de dienstknecht van God om het evangelie te prediken of dat je omgeven wordt door de afschuwelijke toestanden van oorlog ... vergeet nooit een stil gebed naar uw Eeuwige Vader op te zenden. Hij zal u nooit vergeten.” □

